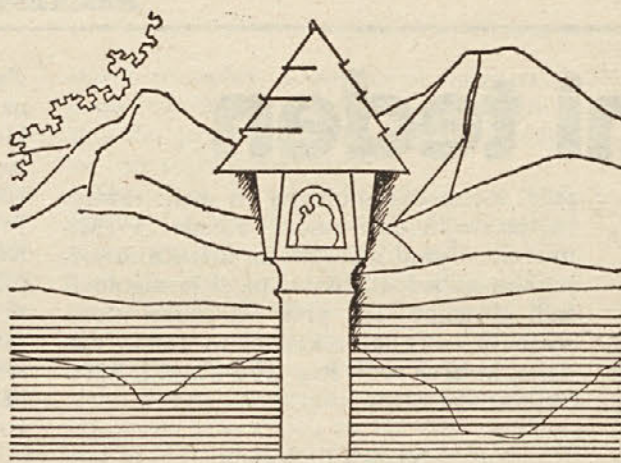

V skupno bodočnost

Morda pomeni letošnji deseti oktober prelomnico v odnosu med večinskim narodom in manjšino. Pred 1200 leti smo sprejeli koroški Slovenci blagovest krščanske vere. Slovenske vojvode so polagoma nasledili vojvodi tujega pokolenja, ki so jih umeščali naši kmetje svobodnjaki na Gosposvetem polju ob navzočnosti našega ljudstva po starodavnem običaju. Dejstvo je, da je izročil slovenski kmet kot zastopnik slovenskega prebivalstva oblast nemškemu knezu na demokratičen način. Slovenski kmet je bil tudi pod oblastjo Bajuvarov in frankovskih kraljev upoštevan kot enakopraven deželan. Zgodovina je v poznejših stoletjih oba naroda v deželi mnogokrat razdvajala, posebno v 19. in v prvi polovici 20. stoletja. Vse je izgledalo, kot da bo le težko premostiti nasprotja in nezaupanje, ki se je nagrmadilo tekom stoletij, posebno pa med drugo svetovno vojno in prva leta po njej.

In vendar smo mogli opaziti v zadnjih dneh precejšnjo spremembo. Kot je pred 1200 leti stopil pred karantanske Slovence tedanji pokrajinski škof Modest ter jim oznanil blagovest Kristusovo v njihovem jeziku, tako je stal v gosposvetem svetišču preteklo nedeljo sedanjí škof krški, dr. Jožef Köstner, pred slovenskimi verniki ter jih nagovoril v njihovi materini besedi. Tudi drugače so bili storjeni v zadnjih dneh po prevzvišenem gospodu nadpastirju koraki, ki opravičujejo v nas upanje, da gremo na cerkvenem področju nasproti obdobju odkritega sodelovanja med večinskim narodom in koroškimi Slovenci. Krškemu škofu najlepša hvala za lepak Katoliške akcije ob 10. oktobru, za sledeče besedilo:

»Kärntner deutscher und slowenischer Sprache, Brüder und Schwestern einer Diözesanfamilie, geeint in Christus, schöpft aus dem Glauben die Kraft zur gegenseitigen Achtung und Liebe! Zwei Völker mit gemeinsamer Heimat im Vaterlande Österreich« — »Korošci slovenske in nemške govorice, bratje in sestre ene škofijske družine, enotni v Kristusu, zajemajte iz vere moč za medsebojno spoštovanje in ljubezen! Dva naroda s skupno domovino v avstrijski očetnjavi.«

To besedilo vsebuje dosti programa za bodočnost! Katoliški akciji, vsem tistim, ki so se za ta pogumni korak trudili, najlepša hvala! Naj jim Bog povrne, kar so storili po izreku: »Ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe!«

Čestitamo pa tudi koroški »Kleine Zeitung«. Glavni urednik lista, g. Heinz Stritzel je zapisal za letošnji 10. oktober besede — polne ljubezni in spoštovanja do obeh narodov v deželi — z željo, da bi prišlo med Nemci in Slovenci na Koroškem vendar enkrat do končne sprave.

V isti številki sta objavila na vrsto po uredništvu »Kleine Zeitung« stavljenih vprašanj predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev dr. Valentin Inzko in predsednik koroškega »Heimattiensta« svoja stališča glede vprašanj sožitja in reševanja manjšinskih vprašanj v deželi. Dr. Inzku smo hvaležni predvsem za sledečo izjavo: »Jener Teil der Slowenen, der 1920 die Stimme für ein Zusammenleben mit dem Muttervolk in Slowenien abgab, hinterläßt uns als Vermächtnis das Bewußtsein, daß wir völkisch gesehen ein Teil des slowenischen Volksganzen sind und uns kulturell mit allen Slowenen verbunden fühlen. Jener Teil der Kärntner Slowenen, der die Stimme bei der Volksabstimmung für Österreich abgab, aber legt uns die Verpflichtung auf, uns treu zum österreichischen Staat zu bekennen, für diesen alle unsere Kräfte einzusetzen, in den Herzen unserer Jugend

In pel je veliki gosposveti zvon...

Do 3000 koroških Slovencev pri Gospe Sveti

Pomembni jubilej 1200-letnice pokristjanjenja slovenskega naroda vpada v dva velika jubileja Kristusove Cerkve, v »leto vere«, v proslavo 1900-letnice smrti sv. apostolov Petra in Pavla ter v 50-letnico Marijinih prikazovanj v Fatimi. Slovenci kot najstarejši slovanski krščanski narod in obenem kot Marijin narod hitijo vsepovsod, koder doma in po svetu prebivajo, da po želji sv. očeta Pavla VI. prireajo praznovanje in manifestiranje (pričevanje) svoje krščanske vere in svoje predanosti Jezusovi Materi Mariji, ki je slovenskemu ljudstvu od začetka njegovega krščanstva bila ljuba in mila — Sveta Gospa, mogočna Gospodarica in mogočna Pomočnica.

Za velikimi proslavami v Rimu (v začetku aprila), na Brezjah in Sveti Gori stopa v ospredje tudi Gospa Sveta pri Celovcu. Ta že od meseca maja dalje zbira slovenske vernike iz vseh krajev in je priča iskrene, še vedno globoke in goreče slovenske vernosti. V nedeljo, dne 15. oktobra, pa je Gospa Sveta zbrala v svoje okrilje svoje domačine — koroške Slovence, ki so v velikem številu, kakih 3000, prihiteli iz vseh dolin in višin. Že ob dveh popoldne, ko so se romarske množice doli pri samostanu zbirale v procesijo, je gosposvetska cerkev bila polna slovenskih vernikov. Grob sv. Modesta v ikapeli za ograjo je ves žarel v vse okrog prižganih svečah. Zapel je mogočno težki gosposveti zvon, vhit iz turškega orožja, in v cerkvi je zadonela pesem Lepa si, roža Marija, spodaj pri samostanu pa se je pomaknila in v dolg sprevod razvila romarska procesija, ki so jo začenjali zelo številni ministrantje iz raznih slovenskih župnij.

S slovenskimi verniki je na romanje prispele tudi zelo veliko slovenskih redovnic in duhovnikov — dušnih pastirjev z mil. g. prelatom kanonikom Alešem Zechnerjem na čelu. Med duhovščino je bil celo gost iz Rima, bivši selski misijonski novomastnik doktorand Frančišek Nakagaki.

Gosposvetska cerkev se je napolnila do

zadnjega koticčka z romarji, med katerimi so bili ne samo mladostniki (slovenski dijaki), žene in dekleta, marveč zelo številno in častno tudi fantje in moške. Pa ne samo preprosto kmečko in delavsko ljudstvo, marveč tudi naši izobraženci z dvornim svetnikom dr. Joškom Tischlerjem, nadzornikom dr. Inzkom in drugimi na čelu.

Sv. mašo je daroval mil. g. prelat kanonik Zechner in vse ljudstvo je prepevalo. Milo se je storilo človeku, ko je g. prelat po slovensko zapel Slava Bogu na višavah. Resnično, slava in zahvala, slovenskemu narodu — trpinu skozi vsa stoletja — je Bog ohranil njegovo besedo in mu dal to poveljčanje, tako lepo slovesnost koroških domačinov v dragem Marijinem svetišču Svete Gospe!

Gospod prelat je v svojem govoru orisal pomen tega romanja: utrditi vero v Kristusa, zahvaliti se Bogu za dar sv. vere in prositi Boga in Marijo, Sveto Gospo, za zadeve in potrebe sv. Cerkve, zlasti za duhovniški in redovniški naraščaj. Naglasil pa je g. prelat tudi temeljno dejstvo slovenske vernosti — zaupanje v Marijo in njeno češčenje, ki je za slovenski narod v vsej težki zgodovini bilo vselej odrešilno. Ta odlika slovenske vernosti naj naš narod spremlja tudi v bodoče!

Skrivnostna tišina je vladala v cerkvi, ko je g. prelat pri povzdigovanju povzdignil Kristusovo Telo in Kri, v stolpu pa je zapel in zadonel mogočno veliki gosposveti zvon, kot da pritruje trdni veri malega, a v Boga in Marijo zaupajočega slovenskega naroda: »V Tebe zaupam, ne bom osramočen!«

Kljub popoldnevu je bilo izredno veliko sv. obhajil. Tisti, ki smo letos večkrat videli romarje iz drugih naših krajev in njih številni in pobožni pristop k obhajilni mizi, ugotavljamo, da je tudi na Koroškem slovenska vernost, hvala Bogu, še velika in iskrena!

Pri sv. maši je spremenljive dele lepo spremljal in prepeval dijaški moški zbor pod vodstvom g. prof. dr. Cigana.

Prihod prevzvišenega nadpastirja med koroške vernike

Vsa cerkev je med prepevanjem Marijinih pesmi čakala na slovesen vhod prevzvišenega g. škofa dr. Köstnerja, ki ga je dolga skupina ministrantov spremljala pred glavni oltar. Tu je g. prelat Zechner pozdravil g. škofa in omenil namen romanja — proslavo Kristusa in Marije v »leto vere« in ob 50-letnici Fatime — v 1200-letnici našega pokristjanjenja ter ga zaprosil za nadpastirski blagoslov.

Prevzvišeni g. škof se je zahvalil za pozdrav in za tako lepo in številno udeležbo

das österreichische Staatsbewußtsein, die Liebe zu Österreich zu wecken und zu festigen, als Kärntner in jeder Situation treu zu unserer Heimat zu stehen.«

Ob letošnjem deželnem prazniku je bilo tako izpovedanega toliko lepega in konstruktivnega, da bi človek zares hotel verovati v to, kar si želiš. Vsiljuje se namreč prepričanje, da se bomo Slovenci kot Nemci znašli k odkritemu sodelovanju ter medsebojnemu spoštovanju v deželi. In to prav ob praznovanju 1200-letnice sprejetja krščanske blagovesti. Ali more biti ob tem še bolj vidna božja pomoč?

v Marijini cerkvi Svete Gospe, nato pa stopil k mikrofону in vernikom v slovenščini spregovoril tople besede o »letu vere«, o mučeništvu za Kristusa in Cerkve, ki sta ga pretrpela sv. apostola Peter in Pavel. Prevzvišeni g. nadpastir je vsem polagal na srce, naj bi se na moč trudili, da bi vera v življenju bila vedno bolj živa, učinkovita in plodovita.

Litanije Matere božje so slovenskim vernikom vselej veliko doživetje, so molitev in petje, so slovesno pričevanje vernosti, kliči k Bogu in Mariji iz najglobljih globin raznežene duše. Težko, da ima kateri narod na svetu tako lepe spremne Marijine pesmi pri litanijah, kot jih imamo Slovenci. Japonec, g. doktorand Frank Nakagaki mi je dejal, da ga je petje silno zgrabilo in pritegnilo. Tudi on je pel, čeprav ni znal besedila. Pela pa je naše melodije njegova japonska duša.

Po litanijah in blagoslovu z Najsvetejšim, ki ga je podelil prevzvišeni, je duhovščina z ministranti in z g. škofom krenila h grobu sv. Modesta. Tu je g. prelat kanonik Zechner prižgal prineseno debelo svečo in jo izročil krškemu nadpastirju, vsi slovenski verniki pa so z njim molili vero, izpovedali

svoje krščansko prepričanje tudi za javnost.

Zadonela je zahvalna pesem, pristrčna zahvala za veliki božji dar, ki ga Slovenci imamo že 1200 let in ki ga je našemu narodu posredoval on, ki je to cerkev zgradil, ki v njej med našim narodom počiva in za naš narod pri Bogu in pri Mariji prosi in posreduje, on — veliki misijonar in naš prvi škof — sv. Modest.

Ko so množice odhajale iz cerkve, je bil zunaj najlepši popoldan, ves razžarjen od toplega oktobrskega sonca in lepote pozne jeseni. V vseh dušah je bilo toplo in mladostno, v vseh srcih je bilo zmagoslavno občutje. Bog je po Mariji skazal čast slovenskemu narodu.

Dr. Metod Turnšek

Klaus v Bolgariji

Te dni je na državniškem obisku — trajal bo štiri dni, do petka — v Bolgariji zvezni kancler dr. Klaus s svojim spremstvom.

Smoter tega obiska je isti, kot so bili njegovi prejšnji pogovori v Beogradu, Budimpešti in Bukarešti: izboljšati in krepiti sosedske odnose. In vprav taki sosedski odnosi so med Bolgarijo in Avstrijo že nad osemdeset let dobri in niso bili nikoli niti začasno skaljeni. Avstrija je bila med prvimi deželami, ki je sodelovala na mednarodnem sejmu v Plovidivu, leta 1892, saj je še danes ravno avstrijski razstavni paviljon eden izmed najuglednejših.

Ravno Bolgarija je bila ena prvih dežel, ki je že leta 1947 sklenila z Drugo republiko trgovinsko pogodbo. Tudi sta obe državi premoženjsko vprašanje brez kakih velikih težav zadovoljivo rešili. Za Jugoslavijo je tudi Bolgarija v interesu svojega tujskega prometa odpravila vizum za Avstrijo.

Kakor vidimo je ta uradni obisk avstrijske delegacije v Bolgariji kar dobrodošel.

Kanonik Zechner - prelat

Pred kratkim je škof dr. Jožef Köstner v navzočnosti celotnega celovškega stolnega kapitlja izročil častitima gospodoma sholastiku Alešu Zechnerju in dekanu dr. Philipu Bugelnigu listini, s čimer ju je sv. oče imenoval papeških hišnih prelatom.

Škof je v kratkem nagovoru poudaril velike zasluge obeh odlikovancev za dušno pastirstvo in upravo v škofiji, kar je našlo potrdilo tudi v tako visokem odlikovanju z najvišje cerkvene plati.

Č. g. prelat Aleš Zechner se je rodil 13. julija 1902. leta v fari Žvabeku, bil 1926 posvečen v mašnika ter je od leta 1956 član stolnega kapitlja.

● Večerje na prostem, ki jo je priredilo ameriško mesto Boston v dobrodelne namene, se je udeležilo več kot 20 tisoč ljudi. Ker so večerjo darovale tovarne, je čisti dohodek znašal več kot 40 tisoč dolarjev. Ta znesek bodo uporabili za vzdrževanje umetniških spomenikov v mestu.

● Češkoslovaški kmet Štefan Boba je rešil svojo ženo zanesljive smrti. Žena je nabirala maline, ko jo je napadel neki medved. Mož je slišal njene klice na pomoč. Pograbil je kuhinjski nož in se spopadel z medvedom. Po boju na življenje in smrt je medved končno pobegnil. Štefan Boba in njegova žena pa sta dobila le manjše praske. Čez nekaj časa so nedaleč od bojišča našli medvedovo truplo in ugotovili, da je zverina izkrvavela.

Politični teden

Po svetu . . .

SMRT VELIKEGA ANGLEŠKEGA DRŽAVNIKA

V eni izmed londonskih bolnišnic je te dni umrl lord Clement Attlee, bivši angleški ministrski predsednik in vodja angleške delavske stranke. Dočakal je 84 let. Med vojno je podprl prizadevanje konservativnega voditelja Churchilla, da bi zrušil Chamberlaina, ki se ni mogel odločiti na odprt boj proti Hitlerju. Attleejeva zasluga je tudi, da se je Velika Britanija umaknila iz Indije brez hujšega prelivanja krvi. Po vojni je dobil volilno bitko proti Churchillu in s svojo stranko prišel na oblast. V tem času je izvedel važne gospodarsko-socialne reforme, kakor tudi poddržavljenje jeklarskih podjetij.

ALI BO FRANCIJA IZSTOPILA IZ ORGANIZACIJE SEVERNOATLANTSKEGA PAKTA?

Hamburški dnevnik „Die Welt“ je objavil pred kratkim informacijo, po kateri je Francija opozorila Zahodno Nemčijo, da bo zaradi vpliva Združenih ameriških držav na zunanjo politiko držav članic Organizacije severnoatlantskega pakta (NATO) morda zapustila to organizacijo.

Casopisna agencija Reuter poroča o naraščajočih nesoglasjih med Bonnom in Parizom glede Organizacije severnoatlantskega pakta in Evropske gospodarske skupnosti in pravi, da general de Gaulle ne namerava že prihodnje leto zapustiti NATO, da pa se utegne njegovo stališče kaj lahko spremeniti.

Zahodnonemški časnik se ukvarja s spekulacijami (preračunavanji) bonnskih diplomatskih krogov, ki se sprašujejo, ali morda to francosko opozorilo Bonnu pomeni, da hoče general minirati delo posebnega odbora Organizacije severnoatlantskega pakta, ki se ukvarja z zunanjepolitičnimi vprašanji te organizacije.

Med rutinskimi posvetovanji med dvema deželama je Pariz opozoril Bonn, da določeni predlogi tega odbora precej krepijo ameriški vpliv, zato bo Francija prej ko slej prisiljena razmisliti o svojem nadaljnjem članstvu v tej organizaciji. Kot je znano, se je Francija umaknila iz vojaške strukture Organizacije severnoatlantskega pakta, a je kljub temu še ostala članica te organizacije. (Naš list je o tem umiku Francije podrobno pisal.)

AMERIŠKI PROTIRAKETNI OBRAMBNI SISTEM

V številki 41 smo prinesli članek „Raketna obramba ZDA proti Moskvi“. Tukaj pa hočemo orisati, kako bo izgledal ta ameriški protiraketni obrambni sistem.

Američani menijo, da je atomsko ravnotežje prišlo v nevarnost. Sovjetska zveza je zgradila protiraketne rakete, medtem ko Združene države Amerike nimajo tega obrambnega orožja. In zdaj so se slednjič odločili. Tudi ZDA bodo začele graditi svoj protiraketni obrambni sistem . . .

Pred desetimi leti ameriški strokovnjaki in industrija tega naročila še ne bi mogli izpolniti. Toda raketna tehnika je napredovala tudi v ZDA. Tako so že 19. julija 1962 izstrelili v Kwajaleinu iz letalskega oporišča prvo protiraketno raketo tipa »Zeus«, ki je prestregla medcelinsko raketo, izstreljeno iz letalskega oporišča v Kaliforniji.

Toda tega orožja niso razvili do operativne sposobnosti. Zbali so se izdatkov, ki bi znašali 5 milijard dolarjev, pri tem pa ne bi imeli nobenega jamstva, da bi mogli učinkovito preprečiti morebiten množični napad sovjetskih atomskih raket. V ZDA so sicer še naprej preizkušali svoje protiraketne rakete, toda protiraketnega obrambnega sistema niso razvili. Zanesli so se v celoti na balistične ofenzivne rakete in prepustili Sovjetski zvezi pobudo na področju oborožitvene tehnike.

Dva ameriška cilja?

Sovjetske protirakete, ki so jih začeli razvijati pred letom dni in z njihovo pomočjo graditi protiraketne obrambne sisteme okoli Leningrada in Moskve, so zdaj tudi Washington spodbudile k temu, da se je končno odločil za velike izdatke in za izgradnjo svojega obrambnega sistema. Ameriški vojaški izvedenci menijo, da je Washington

zadel s tem dve muhi na en mah: zavaroval je svojih tisoč raket »Titan« in »Minuteman« pred morebitnim nenadnim sovjetskim napadom, hkrati pa si je zagotovil tudi obrambni ščit pred kitajskimi atomskimi balističnimi raketami za veliko razdaljo, ki bi že okoli leta 1970 utegnile ogroziti varnost ZDA.

Nike-X in Spartan

Pod pojmom Nike-X sedita oba protiraketna obrambna sistema, in sicer »Spartan« in »Sprint«. Oba sistema orožij se medsebojno dopolnjujeta.

Ena izmed raket prestreže napadajoče atomske bojne glave znotraj atmosfere. Raketa »Spartan« bo varovala Severno Ameriko pred prvo generacijo kitajskega daljinskega orožja, in ne pred množičnim napadom sovjetskih atomskih raket. Spartan je orožje za obrambo površin, medtem ko je »Sprint« raketa za obrambo važnih točk, torej posameznih objektov.

Raketa »Spartan« je v resnici izpopolnjena različica rakete »Nike-X«. Ima tri stopnje s trdim gorivom, dolga pa je 15 metrov. Bogato sevanje te rakete onesposobi napadajoči atomski naboj. Toda rakete »Spartan« imajo to pomanjkljivost, da ne morejo razlikovati zanesljivo resničnih bojnih glav od ponarejenih. Za to razlikovanje so sposobne šele v zemeljski atmosferi. Amerikanci so nato razvili tako imenovano raketo »Sprint«.

Raketa »Sprint« je dolga le nekaj nad osem metrov in poleti proti napadalcu šele zadnji hip, ko je le-ta že vdrl v zemeljsko ozračje. Sovražno bombo prestreže v višini 18 tisoč metrov in jo uniči z eksplozijo lastne jedrske polnitve.

Srce obeh raket je poseben radar, ki v nasprotju s konvencionalnimi radarskimi napravami elektronsko usmerja raketo, zato so pri tej raketi možne tudi bliskovite spremembe smeri.

AMERIŠKI ŽIDJE ZA NASELITEV NOVIH ŽIDOV V PALESTINI

V Caracasu se je sestal mednarodni svet organizacije B'nai B'rith, ki je organizirana v svetovnem merilu, ter sklenil pospešiti delo za naseljevanje Židov v Izraelu. Računajo, da se bo letno naselilo 30.000 do 100.000 novih Židov. Večina naj bi se priselila iz Združenih držav Amerike, kjer jih živi okoli 5.600.000. Vseh Židov je danes na svetu še 13.300.000. (Pred vojno, to je preden jih je začel Hitler preganjati in moriti, jih je bilo na vsem svetu okrog 18 milijonov). Podpredsednik te organizacije rabbin Jay Kauman je priporočil, naj bi mladino najprej poslali na ogled v Izrael, kjer naj bi ostala poskusno eno leto. Izraelska

vlada je pričela obnavljati blizu Hebrona na vzhodni obali Jordana, to je v predelu, ki ga je zdaj zasedla izraelska vojska, staro izraelsko kolonijo Etzion; to so Arabci v spopadih leta 1948 uničili. Novi naseljenci pripadajo hebrejskemu verskemu gibanju Kibutz. Obnavljanje stare naselbine se je pričelo z verskim obredom. Izraelske čete so zajele 140 Arabcev, pristašev gibanja za osvoboditev Palestine, ki so vdrli na ozemlje pod izraelsko zasedbo. Med ujetniki naj bi bil tudi Mustafa Khamayes, eden izmed voditeljev tega gibanja.

ITALIJANSKI PREDSEDNIK SARAGAT O NAMENIH SVOJEGA DOLGEGA POTOVANJA

Ob prihodu v Rim — predsednikovo letalo je pristalo na letališču Fiumicino — je predsednik republik G. Saragat prebral dolgo izjavo o namenih in uspehih 23-dnevnega potovanja v Združene države Amerike, Kanado in Avstralijo. To je bilo potovanje miru in bratstva. Zahvalil se je tudi ministru za zunanje zadeve Fanfaniju za spremstvo. Italija ni »supersila«, vendar je velika evropska država, ki se hoče tudi s sodelovanjem svojih izseljencev uveljaviti v svetu, je dejal. Predsedniku Johnsonu je Saragat izrazil mnenje, da je treba hkrati z umikom izraelskih čet z zasedenega ozemlja zagotoviti obstoj majhnega naroda, ki šteje 2,5 milijona ljudi in hoče živeti svobodno; zagotoviti je treba svobodo pomorskega prometa, hkrati pa tudi rešiti problem arabskih beguncev in zagotoviti gospodarski in socialni napredek vsemu prizadetemu predelu. Vladni avstralski tisk je poročal, da Avstralija ni mogla sprejeti Fanfanijevih predlogov za rešitev vietnamskega vprašanja. Italijanski minister živi predaleč, da bi lahko razumel Avstralijo, ki je poslala v Vietnam 6000 svojih borcev. Saragat pa je v svoji izjavi naglasil, da je treba z vsemi silami delati na to, da bi se našla za Vietnam hitra in pravična rešitev.

NORVEŠKE VOLITVE BREZ SENZACIJ

Na Norveškem so bile pred kratkim upravne volitve, po katerih naj bi se bil dal razsoditi tudi položaj političnih strank. Kakor navadno niso niti te volitve prinesle posebnih sprememb. Na vladi so zdaj agrarci, ki jih vodi ministrski predsednik Bortrend. Njegova stranka, ki pripada centru, je dobila 0,9 odstotka glasov v primeri s političnimi volitvami pred dvema letoma ter je ohranila položaj, kakor je bil pri upravnih volitvah 1963. Drugi pristaši vladne koalicije so nekaj pridobili v primeri s prejšnjimi upravnimi volitvami, a zgubili v primeri s političnimi volitvami. Delavska stranka se je nekoliko popravila v primeri s porazom, ki ga je doživela pred dvema letoma.

. . . in pri nas v Avstriji

AVSTRIJSKA POLICIJA ARETIRALA JUŽNOTIROLSKE TERORISTE

Avstrijska policija je javila, da je v torek, 10. oktobra, aretirala v Innsbrucku več južnotirolskih teroristov, med njimi proslulega strokovnjaka za razstreljevanje Petra Kienesbergerja in mladega zdravnika dr. Erharda Hartunga.

Visokošolec Peter Kienesberger je eden izmed ekstremistov, ki je bil v teku policijske akcije aretiran.

Kienesberger, ki je bil udeležen tudi na sodnem procesu z dr. Burgerjem v Gradcu in Linzu, se je zadnje čase skrival pred po-

licijo. On in drugi aretiranci so osumljeni, da so načrtovali in izvrševali teroristična dejanja na Južnem Tirolskem. Italijanski notranji minister Taviani celo trdi, da je bil Kienesberger pripravil atentat na kolidvoru v Trientu.

Kot znano, je nek mlad možki 30. septembra v brzovlaku »Alpenexpressa« München-Rim položil majhen zelen kovček na mrežo za prtljago. Dva italijanska kolodvorska policista sta ta kovček potem naglo nesla na nek osamljen prostor, tam pa je peklenski stroj nenadoma eksplodiral in na mestu razmesaril oba policaja. (Naš tednik je to poročal podrobno v številki 40.)

Državna policija, kot javlja avstrijsko notranje ministrstvo, nadalje skrbno išče še druge osebe, ki spadajo v krog BAS (južnotirolske organizacije odpora) in ki so zapletene v teroristične dejavnosti. K iskalni akciji so pritegnili zategadelj močne varnostne okrepitve.

Policijo zanima namreč še drugo dejstvo, in sicer, če ni bil Peter Kienesberger tudi kot agent v italijanski službi. Vsekakor so mu naši varnostni organi že dokazali, da je imel tajne stike z južnim sosedom.

Aretacija neke ženske

Kot je javila državna policija, so v zvezi z aretacijo zgoraj omenjenih teroristov, prijeli v četrtek, 12. oktobra, 23-letno Barbaro Prechtl iz Ruma.

Takoj po aretaciji Petra Kienesbergerja in zdravnika dr. Erharda Hartunga je pri-

SLOVENC

doma in po svetu

Spominska plošča dr. Plenčiču

Dne 24. septembra so na trgu v Solkanu, ki nosi njegovo ime, odkrili spominsko ploščo dr. Mirku A. Plenčiču, solkanskemu rojaku in znanstvenemu delavcu na področju medicinske, ki je živel v 18. stoletju. Življenjsko pot in znanstveno delo Plenčiča je orisal predstavnik Slovenskega mikrobiološkega društva profesor dr. Janez Batis. Ploščo je odkril najmlajši solkanski zdravnik Bogdan Saksida.

Dubravka Tomšič bo koncertirala v gledališču »Verdi«

Sezona tržaškega »Koncertnega društva« se bo pričela 23. oktobra, ko bo nastopil ameriški vokalni ansambel »Swingle Singers«. Na drugem koncertu bo nastopil violinist Salvatore Accardo, nato instrumentalni ansambel »Dunajski solisti« in 18. decembra »Italijanski kvartet«. Koncerti se bodo potem spet vsak teden nadaljevali od 15. januarja, ko bodo nastopili »Berlinski solisti«, za njimi komorni orkester iz Züricha, nato »Trio di Trieste«, potem pianistka Marta Argerich, 4. marca violinist Itzhak Perlman, 25. marca pianistka Maureen Jones, 1. aprila pa komorni orkester iz Stockholma. Sezona se bo zaključila 22. aprila 1968 s koncertom svetovnoznane slovenske umetnice — pianistke Dubravke Tomšič. Vsi koncerti bodo v gledališču Verdi.

„Vsa čast Slovincem“

Urednik in izdajatelj Hrvatske revije g. Vinko Nikolić je v II. delu svoje obsežne knjige »Pred vratima domovine« o Slovincih v Argentini na strani 225 napisal naslednjo ugotovitev:

„Vsa čast Slovincem. Ta mali narod zasluži občudovanje. Slovenci nam Hrvatom zavidajo, da smo proti njim sorazmerno veliki. Da bi bili oni to, kar smo mi, so pogosto pred mano vzdihnili nekateri slovenski prijatelji. Vidite, Slovenci v Argentini imajo več ljudskih šol in srednje šole, katero obiskuje nad sto učencev. Pripravljajo se pa na organizacijo tudi lastnega vseučilišča. Imajo svoje bogoslovje, v katerem pripravljajo svoj duhovniški naraščaj. Rekli boste: Odkod pa dobijo toliko dijakov, ko jih je tako malo. Od tu: oni vsi hodijo v šole, njihova zavest je velika, zato so tako v šoli, kakor na športnih prireditvah in tudi planinci so. Imajo tudi svoje cerkve. Z eno besedo: da jih preveč ne hvalimo, nam lahko služijo za vzor.“

Mariborska učenka Zlata Lorber nagrajena

Ob 20. obletnici JAT (Jugoslovanski aerotransport) in 40. obletnici jugoslovanskega letalskega prometa sta Jugoslovanski aerotransport in Letalska zveza Jugoslavije organizirala nagradni natečaj za otroške risbe o letalstvu in astronomiki. Sodelovalo je več tisoč učencev osnovnih šol. Izmed 900 risb, ki jih je dobila žirija, so izbrali 159 najboljših. Prvo nagrado — izlet z letalom Jugoslovanskega aerotransporta v Split — je dobila med drugimi učenka osnovne šole »Drago Kobal« iz Maribora Zlata Lorber.

spel v Innsbruck sam vodja državne varnostne policije dr. Häusler, kjer vodi osebno zasliševanja aretiranih teroristov. Kot je notranji minister dr. Franz Hetzenauer v intervjuju v avstrijski televiziji zagotovil, pomeni aretacija teroristov izredno hud udarec proti južnotirolskim atentatorjem.

Italijanski tisk je namreč z zadovoljstvom poročal o aretaciji južnotirolskih teroristov v Avstriji. »Bojna napoved avstrijskih varnostnih organov proti atentatorjem dobiva s tem jasne oblike,« je pisal liberalni časopis »Corriere della Sera«. Akcija notranjega ministrstva proti teroristom je stopila s tem v odločno fazo.

In v listu »La Stampa«, ki je prinesel v torek, 10. oktobra, intervju z dr. Josefom Klausom, je bilo napisano: »Aretacije teroristov so še en nadaljnji dokaz za izjave avstrijskega zveznega kanclerja, da Dunaj obsoja terorizem na Južnem Tirolskem, ne samo z besedami, ampak tudi z dejanji.“

Po informacijah dunajskega časopisa »Die Presse« je policija pridržala devet sumljivih oseb, od katerih je, kot pišemo zgoraj, tri aretirala. Kienesberger je izginil takoj, ko so v Italiji aretirali Schaffererja in Humma. Skril se je v stanovanju nekega prijatelja v Innsbrucku in so ga šele sedaj našli. Njega in prijetelega zdravnika dolžijo atentata na Porzesharte, pri katerem so našli smrt štirje italijanski vojaki. Barbara Prechtl s tem atentatom nima nič opraviti, so jo pa na lastno željo obdržali v zaporu: teroristi ji pretijo, da jo bodo ubili.

OB STOLETNICI:

Dramatično društvo in slovensko gledališče

Pred kratkim so začeli v Sloveniji uradno proslavljati stoletnico slovenskega gledališča. Temu važnemu dogodku se vrstijo posvečene predstave, razstave, objave, ugotavljajo pomen ustanovitve Dramatičnega društva pred sto leti za nadaljnji razvoj slovenskega gledališča. Zato naj bodo tudi naslednje vrstice izpod peresa že rajnega gledališkega zgodovinarja Janka Travnja, povzete iz njegove knjige „Pota slovenskega gledališča“, posvečene spominu na ta zgodovinski dogodek.

Dramatično društvo v Ljubljani je bilo ustanovljeno 1867 in je imelo leta 1892 praznovati 25-letnico. V tem obdobju je preživel več let v tiskah. Ko je bil 1885 in 1886 predsednik dr. Josip Stare in Anton Trstenjak prvič tajnik društva, se je dr. Staretu posrečilo zbrati več diletantov, da so se mogli obnoviti igralski nastopi. Iz te čete se je izoblikoval novi igralski ansambel, ki je nosil vso težo nastopov, ko je prevzel igralsko vodstvo režiser Ignacij Boršt-nik in vodstvo glasbenih prireditev izkušeni Franc Gerbič. To je bil ansambel, katerega člani so po večini postali poklicni slovenski igralci in prisposoba slovenskega igralca še daleč v leta slovenskega meščanskega gledališča...

Francoski pisatelj André Maurois - umrl

Literarni svet je izgubil velikega pisatelja, ki je posvetil svojo ustvarjalnost uveljavljanju drugih književnikov.

V neki kliniki pariškega predmestja Neuilly je v ponedeljek, 9. oktobra, umrl veliki pisatelj in filozof André Maurois, star 82 let. Tja se je zatekel 26. septembra, da bi ga zdravniki operirali na črevesju. Po zdravniškem posegu je kazalo, da se bo pacient kljub njegovi visoki starosti opomogel. Toda zdravje se je nenadoma poslabšalo, pridružila se je še pljučnica in je podlegel.

Novica o njegovi smrti je presenetila francosko, kakor tudi vso svetovno literarno javnost, ker je bil vse do zadnjega tako dejaven, da so ga mnogi šteli za mnogo mlajšega, kot je bil v resnici.

André Maurois je eden izmed najbolj znanih francoskih književnikov; pri svojem pisateljskem delu je bil neutrudljiv, saj je napisal kar stodvajset del s področja pripovedništva v glavnem biografskih in zgodovinskih del, dalje esejem in nešteto vrsto člankov. S pisateljevanjem se je začel ukvarjati po naključju in sorazmerno pozno, s 33 leti. Bil je od leta 1938 tudi član Francoske akademije.

Rojen je bil André Maurois 28. julija leta 1885 v Albeufu v Franciji. Njegovo družinsko, pravo ime je bilo Emile Salomon Wilhelm Herzog, toda kasneje, ko se je uveljavil pod psevdonimom (izmišljenim umetniškim imenom) André Maurois, so francoske oblasti dovolile, nositi umetniško ime kot pravo, rodbinsko ime. Doma je bil pravzaprav iz Normandije in je bil sin iz Alzacije priseljenega bogatega tekstilnega industrijca. Predno pa je odkril svoj pisateljski talent, je bil deset let v službi svojega očeta v industriji.

Maurois se je začel ukvarjati s književnostjo med prvo svetovno vojno. Bil je tolmač med francosko in angleško vojsko in je zato pogosto prihajal v stik z angleškimi častniki. Prav ti vsakdanji stiki z Angleži so

Poročila o delu odbora Dramatičnega društva teh let govore o krepkih pripravah, čim bolj se je bližala resničnost zidave novega gledališča in čim bolj jasna je postajala odpora naloga, ki jo bo moral obvladati, če hoče uveljaviti slovensko gledališče, ki mu je bilo zaupano njegovo vodstvo, in če ga hoče dvigniti na stopnjo višje...

Poročilo nadaljuje: »Težka in tudi lepa naloga čaka nas v bližnjih dneh. Zgradba novega deželne gledališča brzo napreduje, gotovo brže, nego se pripravljamo mi, da si v njem pridobimo prvenstvo.« Zaradi bližnje otvoritve novega gledališča bi bilo po odobrovem mnenju potrebno pripraviti 1. dovoljno in dobro igralno osebje; 2. dober repertoar in 3. lepo »opravo«.

Odbor je bil mnenja, da je igralno osebje treba pomnožiti, da je treba pridobiti novih moči za razne stroke »kajti z vzgojo smo zakasnili«.

Zadostiti drugi zahtevi po dobrem repertoarju po mnenju poročevalca društva ne bi bilo težko. Stari repertoar, ki so ga zbrali predniki, razen klasičnih del ne bi bil več uporaben, zato pa je bilo organizirano naravno prevajanje novih del in popravljanje

mu dali snov za njegovo prvo delo in sicer »Molk polkovnika Brambleja«, ki je avtorju takoj prineslo slavo. Sledila so si nato številna dela in ker je tedanja »moda« v književnosti zahtevala biografske romane, se je Maurois lotil tovrstnih del in iz te dobe izhajajo njegovi biografski romani o Disraeliju, Byronu, Chateaubriandu itd. Pozneje se je lotil tudi bolj zahtevnih biografskih del in nam podal romansirano življenje Viktorja Hugoja, Balzaca, Marcela Prousta, Turgenjeva itd. Vsa ta biografska dela so prevedli v številne svetovne jezike. V tej vrsti je bil André Maurois tako nenadkriljiv, da je neki francoski književnik duhovito dejal: »Rad bi umrl, samo da bi Maurois napisal moj življenjepis.«

Maurois je dobro izrabil tudi svoj talent za eseje psihološkega in moralističnega značaja. Odtod njegova dela »Dialogues sur le commandement«, »Mes songs que voicie«. Proti koncu svojega življenja je napisal tudi »Cours de bonheur conjugal« in »Let-tres a un jeune homme«.

Ob izbruhu druge svetovne vojne je Maurois ponovno oblekel uniformo in postal častnik za zvezo. Odšel je na Angleško, nato pa odpotoval v Združene države Amerike. Leta 1942 je prišel v Severno Afriko, od koder se je čez dve leti vrnil spet v ZDA, kjer je na univerzi v Kansas Cityju poučeval francosko slovnost do leta 1946.

Zaradi svojih uspehov na literarnem in tudi drugih področjih, je dobil celo vrsto priznanj. Med drugim so ga imenovali za častnega doktorja na Oxfordskem vseučilišču v Edinburgu, v Princetownu in tudi na univerzi sv. Marka v Peruju. Med številnimi odlikovanji, ki jih je v svojem dolgem življenju dobil, je tudi »vojaški križec«, ki si ga je prislužil v prvi svetovni vojni. Ob 80-letnici so mu Britanci dali visoko vojaško odlikovanje »Military Cross«, Francija se mu je oddolžila tudi z velikim križem častne legije.

Že v svojem prvem literarnem delu je Maurois pokazal svoje literarne sposobnosti; svojo tenkočutnost pri opazovanju, svojo humanost, izreden opazovalni čut, včasih svoj humor, jekel ali dobrohoten, zelo izbrusen skoraj klasičen jezik. Toda ne mislimo, da je Maurois, čeprav je napisal toliko del, delal z lahkoto. Nasprotno, veliko se je trudil, hkrati pa zelo sistematično delal, zato so njegova predvsem zgodovinska dela tako izdelana. Isto bi mogli reči tudi, kar zadeva njegove biografske romane.

SMRT PRIMORSKEGA ROJAKA

Pred kratkim je v Ljubljani umrl primorski rojak Ivan Regent, ki se je rodil pred 84 leti na Kontovelu. Že prav mlad se je vključil v politično delo, pri katerem je bil zelo pomembna osebnost.

starih prevodov. Repertoarni načrt za sezono 1891/92 je obsegal Kersnikovo igro in igre dr. Josipa Vošnjaka. Sledje pripravljene igre tujih dramatikov:

Ostrovski, Jaroslav Vrchlicky, dr. Josip Stolba, Jan Vavra, Karel Pippich, Stroupež-nicky, Fr. Ad. Šubert, Aleksander Fredro, tudi Shakespeare in Henrik Ibsen. S posebno skrbjo je želelo društvo gojiti francosko igro naslednjih avtorjev: Dumasa, Sardouja, Feuilleta, Scriba, Legoujeja, nadalje Bissona in drugih. Ta repertoarni načrt je bil pripravljen za več naslednjih sezon in le malo ga je bilo mogoče uresničiti že v sezoni 1891/92, uspelo pa je uprizoriti Ibsenovo Noro...

Za posebno važno je označil tajnik društva spremembo, da je »Dramatičnemu društvu skrbeti za to, da se osnuje Ljubljani stalno slovensko gledališče,« in je utemeljil: »To pa je zagadatelj važno, ker se mora slovensko gledališče tako razviti, da ne bo treba nemškega gledališča, katerega sicer že zdaj ni potreba prav nič, in da se vendar danes vzdržuje v Ljubljani kaka nemška gledališka družba, pripisovati je temu, ker nemške predstave obiskujejo Slovenci. Dramatično društvo bode torej skrbelo za to, da bodo slovenske predstave zadovoljile naše občinstvo in da se bodo tolikokrat priredile predstave, kolika je potreba«...

Za 25-letnico društva, za katero so bili mnenja, da bi je ne »mogli lepše slaviti kot s tem, da nam je dežela kranjska postavila nov hram umetnosti«, je Anton Trstenjak pripravil svojo publikacijo o slovenskem gledališču in jo je imel ob občnem zboru že skoraj pripravljeno za tisk. Gledališkega navdušenja, kakršen je bil, ga je prešinjala neutajljiva misel o zgodovinski pomembnosti časa, v katerem mu je bilo sodelovati, in zato je sklenil svoje poročilo na občnem zboru z besedami, v katerih je skušal povzeti svoja čustva, prepletena z mislimi prvega slovenskega gledališkega zgodovinarja:

»Vsakega iskrenega Slovenca prešinja v tem trenutku želja, da bi se z novo dobo res pričela tudi nova doba v zgodovini slovenske dramatične umetnosti, doba novega sijaja in zmage slovenskega imena...«

Slovenec - generalni predstojnik klaretincev

Redovniška družba klaretincev, ki tačas zboruje na generalnem kapitlju v Rimu, je izvolila novega generala, in sicer tokrat Slovenca p. Antona Legiša.

Pater Anton Legiša, ki je zaveden in zaslužen Slovenec, se je rodil leta 1922 v Trstu. Njegovi starši so bili avstrijski državljani; njegov oče je bil avstrijski orožnik. P. Anton Legiša je študiral v Italiji in Španiji, kasneje je pa promoviral v Rimu. Nazadnje je bil predstojnik italijanske klaretinske province. Generalni predstojnik pater Legiša je izreden jezikovni talent, saj zna kar sedemnajst (17) jezikov.

P. Anton Legiša, generalni predstojnik družbe klaretincev.

Redovniška družba klaretincev je bila ustanovljena z namenom, da bi svoje delo usmerila tam, kjer bi bilo najbolj potrebno in tudi najučinkovitejše. Naloga glavnega kapitlja je torej, da bi svojo apostolsko dejavnost prilagodila današnjemu času, ne da bi se pri tem oddaljila od bistva redovniškega življenja.

Je to prvič v zgodovini, da je bil Slovenec izvoljen za generalnega predstojnika kake redovniške družbe, ki je razširjena po celem svetu.

Sodobni kulturni

portret

Josip Plemelj

Prof. dr. Josip Plemelj je bil rojen leta 1873 v vasi Grad na Bledu v Sloveniji. Njegov oče je bil mizar, razen tega pa je imel tudi majhno kmetijo. Umrl mu je v najzgodnejši mladosti. Mati je po očetovi smrti s težavo preživljala družino. Zato mali Joža ni bil namenjen za nadaljnje šolanje, čeprav je pokazal že v osnovni šoli veliko nadarjenost. Končno pa se je le našla neka možnost, da so ga poslali v Ljubljano. Tu je obiskoval gimnazijo. V višjih razredih se je vzdrževal sam z inštruiranjem svojih sošolcev. Od tedaj ni imel več materialnih težav pri študiju niti v Ljubljani niti pozneje na Dunaju.

Za matematiko in astronomijo se je začel zanimati že v nižjih razredih gimnazije. Srednješolsko matematiko je kmalu povsem obvladal, tako da je kot četrtošolec pomagal osmošolcem pri maturitetnih nalogah. Njegov veliki talent pa se je posebno pokazal v tem, da je že v nižji gimnaziji sam odkril vrste za nekatere elementarne funkcije (funkciji sinus in cosinus). Zelo spreten je bil tudi pri reševanju težkih konstrukcijskih nalog. Na te naloge se je v poznejšem življenju pogosto rad vračal, našel nove rešitve in odkril na njih marsikaj zanimivega. Poleg matematike je rad študiral tudi nebesno mehaniko.

Po maturi leta 1894 se je vpisal na filozofsko fakulteto dunajske univerze, kjer je prvotno hotel študirati matematiko in astronomijo. Tam ga je odkril prof. Escherich in ga takoj določil za akademsko kariero. Nasvetoval mu je, naj študira matematiko in ne astronomijo, zakaj v astronomiji ni kruha. Nadaljnja akademska pot prof. Plemelja je bila naslednja: promoviral je leta 1898 na Dunaju. Študije je nadaljeval v Berlinu in nato v Göttingenu. Leta 1902 je postal privatni docent na dunajski univerzi. Leta 1907 je bil imenovan za izrednega profesorja na univerzi v Černovicah. Od leta 1919 je profesor na ljubljanski univerzi. Bil je med soustanovitelji ljubljanske univerze in njen prvi rektor. Na ljubljanski univerzi je ostal do l. 1957, ko je prešel kot profesor na Slovensko akademijo znanosti in umetnosti.

Plemelj se je zgodaj uveljavil v znanstvenem svetu. Glavna področja njegovega matematičnega raziskovanja so teorija linearnih diferencialnih in integralnih enačb, teorija potenciala in funkcijska teorija. Iz teh področij je objavil številne tehtne razprave. Posebno uspešno je uporabil integralne enačbe za reševanje robnih problemov v teoriji logaritmičnega potenciala. Tu moramo navesti njegovo knjigo »Potentialtheoretische Untersuchungen«, ki se posebno odlikuje po pomembnosti in globini izsledkov in je zato dobila nagrado znanstvenega društva kneza Jablonowskega v Leipzigu. Trajen spomenik v matematiki pa si je prof. Plemelj postavil s popolno in preprosto rešitvijo Riemannovega problema, s katerim so se matematiki ukvarjali 50 let. Prof. Schlesingen mu je npr. posvetil skoraj vse življenje — žal brez uspeha. Plemeljevo rešitev Riemannovega problema štejejo za pravo mojstrovino, ki je zelo pomembna za teoretično matematiko. Po drugi strani so Plemeljeve formule izredno koristne za prakso, ker se uporabljajo v teoriji elastičnosti in hidrodinamiki, kar je velikega pomena npr. v letalstvu. Odkritje zakonov, ki tu vladajo, pomeni odkritje osnovnih zakonov narave.

Za razvoj eksaktnih znanosti med Slovenci je bil njegov prihod v Ljubljano ogromnega pomena. Med skoraj 40-letnim delovanjem na ljubljanski univerzi je kot neprekosljiv učitelj zbujaal zanimanje za matematiko med svojimi slušatelji in držal izobrazbo srednješolskih učiteljev na visoki ravni. Vzgojil je mnogo generacij matematikov. Slovenci še nismo imeli matematika, ki bi se mogel količkaj z njim primerjati. Res je, da se lahko postavljamo z baronom Jurijem Vega, ki ima velike zasluge za razvoj logaritmov. Toda Vega ni bil matematik v pravem pomenu besede.

Ko bi ostal Plemelj na nemških univerzah, bi se z njim mogli le ponašati in tako premagovati občutek manjvrednosti malega naroda. Ker pa je deloval toliko let med Slovenci, smemo toliko bolj z upravičenostjo trditi, da je slovenski matematik.

SELE

(Ustanavljajo se nove družine)

Nova družina se ustanovi, ko poročni par pred oltarjem jasno izreče svojo voljo za zakon. To sta storila v soboto, dne 14. oktobra v cerkvi na Otoku ob Vrbskem jezeru dva para iz Sel.

Mizar Hanzej Kelich, pd. Zvrh. Bošnjakov, si je izvolil za življenjsko družico Pavlino Gabršček iz Zgornjega Dravograda. Ko je bila še natakara pri Falleju, je na tihi občudoval njeno vzorno obnašanje, marljivost in poštenost. Ta bi pa bila prav zame — si je mislil in končno je iz želje postala resnica. Lepo stanovanje sta si opremila v spodnji Hlipovčnikovi hiši, ki je po smrti zadnje lastnice neobljudena samevala.

Naš pismonoša Karel Podgornik pa si je tudi izbral življenjsko družico. Skalarjeva Herta Uznik je lani služila pri Falleju, kjer je nastanjena tudi pošta. Ni čuda, da se je v srcih obeh vnel ogenj ljubezni, ki bo zdaj v zakonu še močnejše plamtel in bo podlaga zakonski sreči. Sončna Skalarjeva Hertina rojstna hiša bo njun dom. Tam se bo začel in bo rasel nov rod.

MAŠNO VINO pri Kristijanu BREZNIKU, Celovec, Viktringer Straße 5, tel. 22 51.

Oba para je poročil g. Jožef Weiß, vodja dušnopastirskega urada krške škofije, nekdanji veroučitelj neveste Pavline. Obema paroma veljajo tudi naše čestitke. Naj jima bo mera družinske sreče prav obilna!

Iz službe pri Falleju je že več deklet prestopilo v zakonski stan. Če torej katera močno hrepeni po zakonu, pa nima ženin, naj stopi tam v službo, pa ga bo prej ali slej dobila!

ŠMIKLAVŽ OB DRAVI

(Izlet na Bled in v Bohinj)

(Nadaljevanje)

Veselo razpoloženi se pristočno zahvalimo in poslovimo od svojih gostiteljev in nadaljujemo drugi del našega potovalnega programa: to je še naš izlet na Bled in v Bohinj. Videti moramo še danes 2 bisera Slovenije, in sicer prelepi Bled, z očarljivim jezerom, župnijsko cerkvijo in gradom, ki je zdaj spremenjen v narodni muzej. Po hiteli bi se radi, kakor so to vedno delali naši predniki, k Mariji na Blejskem otoku. Na žalost ni več časa. Dan je kratek, Bohinj naš zadnji cilj pa še daleč.

Ne moremo se ločiti od lepote Bleda in Blejskega jezera. Peljemo se še okoli Blejskega jezera. Da bi užili še več lepote blejskega in bohinjskega kota, se peljemo čez Pokljuko. Toda pot čez Pokljuko nas je razočarala. Menili smo, da bomo ob poti čez Pokljuko uživali lep razgled na bohinjsko dolino in na mogočne gorske velikane, ki obkrožajo prelepo dolino. Toda vsega tega nismo doživeli, ker nas je vodila pot skozi neskončne gozdove, porasle s samimi smrekami, brez razgleda. Bog ve, morda pa nismo izbrali prave ceste.

Kako smo bili veseli, ko smo se pripeljali na Gorjuše in ko zagledamo pred sabo Koprivnik, kjer je pred kakimi 250 leti župnikoval, kot prvi župnik pesnik Valentin Vodnik. Kar razširilo se nam je srce ob krasnem razgledu po ozki pa čudovito lepi bohinjski dolini. Kar kmalu smo prišli v dolino, kjer se razprostira lepa in obširna župnija Bohinjska Srednja vas, kjer so ceste silno ozke, hiše pa tako stisnjene druga ob drugo, da smo se komaj in komaj prerivali skozi. Toda stotero je bilo poplačano naše razočaranje, ki smo ga doživeli z vožnjo čez Pokljuko, ko pri Sv. Janezu v Bohinju zagledamo prekrasno Bohinjsko jezero obdano okrog in okrog s samimi gorskimi velikani. Še nekaj kilometrov in dosegle bomo zadnji cilj našega potovanja: izvir Savice. Hitro izstopimo iz svojih vozil. K izviru Savice je treba iti peš kakle pol ure. Večina se odloči, da pohiti prav k izviru. Nismo še pri izviru, ko zaslišimo zamolklo bučanje vode, ki vre nenehno iz žive skale in pada kakih 50 metrov globoko v majhno temnozeleno jezero in beži in se izgublja v spodaj ležečem krasnem Bohinjskem jezeru. Čudovit in nepozaben nam bo ostal pogled na edinstven slap Savice. Brž poiščemo nekateri svoje fotoaparate in slikajo čudovit slap v trajen spomin na izvir naše Savice.

Kazalec ure se že pomika proti 17. uri. Še bi gledali nedoužite lepote slapa Savice, Bohinjskega jezera in njegovih gorskih velinakov, če bi nas ne priganjala pozna ura in dolga pot. Šofer s svojo hupo nas tudi

Pri nas na Koroškem

Blagoslovitev nove ljudske šole v Ledincah

V Ledincah smo dobili novo lepo šolsko poslopje s prizidanim otroškim vrtcem, ki res odgovarja današnjim potrebam. Sezidano je nad vasjo z lepim pogledom proti jugu čez njive in travnike tja do mogočnih Karavank z našo mogočno Jeko in proti zapadu do Baškega jezera in Dobrača. V torek, 10. oktobra, pa je bila slavnostna otvoritev in blagoslovitev naše nove šole. Naš župan g. M. Arneitz, pd. Hanjžele, je na svojem domu pozdravil najprej slavnostne goste, med njimi dež. svetnika Schoberja, prezidenta dež. šolskega sveta Guttenbrunnerja in nadzornika za dvojezično šolstvo R. Vovka in nato povedal, kako je prišlo do zidave te šole, ki je stala z otroškim vrtcem vred skoraj 7 milijonov šillingov. Zahvalil se je predvsem deželni vladi in tudi vsem drugim, ki so pripomogli, da je bilo to lepo poslopje sezidano. Nato pa je predal ključke šole sedanjemu direktorju Kollmannu.

Spremljani od zvokov mladih godcev iz Vrbe smo se podali k šoli, kjer je zapel v pozdrav pevskega zbor vaše skupnosti in na-

MIRKO KUMER:

Na 8. evropskem občinskem dnevu

Naše razmerje z Vzhodom: Evropska občinska zveza bo storila vse, da ostane koeksis-tenca (sožitje) še naprej. Stiki naj ostanejo in naj se še poglobijo, posebno tu v Berlinu so dobri. Zato hočemo, da bodo še boljši.

Nočemo biti tretja velesila proti Združenim državam Amerike ali proti Sovjetski zvezi, ampak hočemo povezovati Vzhod z Zahodom.

Naše delo je koristno in javno mnenje smo ugodno oblikovali. Bodimo navdušeni za združeno Evropo in zanesimo to navdušenje v naše občine, kajti politična povezava Evrope je naš cilj.

Resolucije: 18 držav, ki je zastopanih tukaj, hočejo biti združene v skupni Evropi; pri tem pa nočemo, da bi nekatere države imele škodo od združitve, druge pa le koristi.

Holandski zastopnik je dejal, da grozi demokraciji po tehnizaciji velika nevarnost, po tako imenovanih massenmedijih (komunikacijskih sredstvih: kino, radio, televizija, časopisi, gledališče itd.). Zato se morajo občine vpreči v varstvo demokracije pred škodljivimi množičnimi vplivi. Svobodno izvoljene občine so pač zmogljive tu moralno vplivati.

Ne moremo dati mere za velikost občin, vemo pa, da mala občina ne more dobro vršiti svoje naloge, ker si ne more nabaviti tehniških sredstev, ki so nujno potrebna. Treba bo združiti male občine v večje, ali večje zveze, da bo gospodarsko upravljanje lažje. Velike naj se razdelijo, male pa povežejo in vse naj se izlijejo v eno Združeno Evropo.

Bivši minister Merlot je menil, da potrebujemo jasnejšo in hitrejšo politiko za Združeno Evropo.

Anglež G. Kriwill v svojem govoru po-

že priganja, da vstopimo v svoje vozove. Še en pogled na Vogel in na njegovo žičnico, s katero bi se tudi radi povzpeli na njegov vrh, pa že drsimo po ozki bohinjski dolini v Bohinjsko Bistrico, skozi Sotesko proti Bohinjski Beli. Še en pogled na čudoviti »Babji zob« pa smo že zopet pri krasnem Blejskem jezeru. Že se je začelo mračiti, ko smo se vozili skozi Lesce proti Žirovnici, Javorniku in Jesenicam. Ni bila še noč, ko smo se peljali mimo teh krajev, ki so polni tovarn težke industrije in pomilovali uboge ljudi, ki morajo skoro noč in dan težko delati, poleg tega pa še vdihavati strupen zrak, ki je pomešan z dimom, ki se kadi iz tovarniških dimnikov. Čeprav se po dolini od Jesenic do Podkorena vleče dolga pot, smo bili okoli 19. ure že na Podkorenem prelazu. Vsi smo bili že zelo trudni, ker smo morali zgodaj vstati in se skozi ves dan, z malimi presledki, le voziti in vo-

to tudi moški cerkveni pevski zbor pesem »Domovina, mili kraj«. Sledile so recitacije in petje otrok v nemškem in slovenskem jeziku. Vse te točke so bile krasno podane.

Deželni svetnik Schober je med drugim kratko omenil tudi 10. oktober in želel, da bi vzeli za zgled besede malega solarja, ki je povedal, da se na šoli dobro razumejo nemško in slovensko govoreči otroci. Nato je naš župnik g. Markitz blagoslovil novo šolo. Prej pa je še z lepimi besedami omenil vlogo Cerkev pri vzgoji in povedal, da je bila tudi pri nas Cerkev prva učiteljica in so se naši predniki pred dobrimi sto leti začeli učiti brati in pisati v župnišču.

Cel potek slavlja je bil res dvojezičen, in se je treba zahvaliti učiteljem, ki gojijo na šoli duh ljubezni in enakopravnosti z željo, da bi tudi zanaprej tako ostalo. Z zahvalno pesmijo in deželno himno smo to lepo slavnost končali. Godci so še pridno igrali, mi pa smo si lahko ogledali vse prostore ter se zadovoljni vrnili k vsakdanjemu delu.

6. nadaljevanje

veličuje Berlinčane zaradi vztrajnosti. Verujemo v združeno Evropo, verujemo tudi v neodvisnost občin. Tu je treba še potrpežljivosti, a naša mladina bo to dočakala. Hočemo boljšo Evropo in po njej boljši svet, je dejal Anglež Kriwill. Ob koncu zborovanja je francoski predavatelj povedal, da še nikoli nismo tako naglo napredovali kot zdaj in grozi da nas ta napredek prehitijo. O Evropskem svetu je dejal, da je tovarna za nove ideje in misli.

Namestnik tajnika Evropskega sveta v svojih mislih izraža upanje in vero v bodočnost.

10. junija popoldne smo hoteli skupno obiskati vzhodni Berlin. Z mestnim avtobusom smo se peljali do Funkturm in tu presedli v privatne avtobuse. Dolgo je trajalo, da smo sestavili skupno listo o devizah, ki jih imamo s seboj. Ko smo se končno le peljali proti vzhodu, se nam je na Kurfürstenstraße pripetila prometna nezgoda. Nek taksi ni pazil na prednost. Iz dvorišča nekega hotela je butnil ven na cesto in ravno našemu avtobusu pred nos. Zavore so zacvilile kot povelje pes. Bilo je že prepozno. Taksi je kot lupina zletel v stran in imel vdrtro stranico. Velikemu avtobusu pa je bilo samo malo lice opraskano.

Klicali so policijo, začeli zapisovati nam pa povedali, da lahko vožnjo šele čez uro in pol nadaljujemo. Zato smo se Pliberčani nadaljnji vožnji odpovedali in si za popoldne našli druge programe. Obertautsch je šel gledat Hesov zapor v Spandau. Župan je šel v kvartir spat, sam sem pa pogledal v kino za uro in pol. Kazali so nočno življenje javnih grešnic. Zelo neokusno in pregrešno. Čudim se, da je kaj takega sploh dovoljeno.

Zvečer smo bili povabljeni v okraj Steglitz kot gostje tamkajšnjega župana. Spre-

ziti, smo si želeli, da bi bili že skoro doma. Po kratki kontroli na jugoslovanski in avstrijski meji smo kar zdrseli mimo Beljaka domov.

Z romanjem kakor tudi z lepim izletom smo bili vsi zelo zadovoljni. Ob veselem slovesu smo čuli enoglasno sodbo: Bilo je zelo lepo! Prihodnje leto pa zopet kam.

V veliko veselje pa tudi v izdatno pomoč pri organiziranju romanja na Brezje in izleta na Bled in v Bohinj nam je bil g. pater Demšar Ciril. Njemu kakor tudi g. šoferju izrekamo pristočno zahvalo!

**Oltarne sveče za cerkev
naročite v
MOHORJEVI knjigarni!**

jema se je udeležilo kakih dvesto ljudi.

Po pozdravu župana v nemščini je prevajalec isto ponovil še angleško, francosko in italijansko. Govor so imeli tudi v teh jezikih tiskan.

Nato je predsednik občinske skupščine objasnili obliko uprave in razdelitev kompetenc (pristojnosti) med deželo Berlinom in njegovimi okraji. Občinski očetje so bili

ŽUPNIK JOŽEF STICH — UMRL

Nenadoma je Bog poklical v torek, dne 17. oktobra, v večno domovino č. g. Jožefa Sticha, duhovnega svetnika in dolgoletnega župnika v Bilčovsu.

Pogreb pokojnega je bil v četrtek, dne 19. oktobra, dopoldne v Bilčovsu.

Več o pogrebu bomo objavili v naslednji številki.

nato za prost razgovor na razpolago. Povedali so mi, da imajo mestni svetniki (6 po številu) in župan vsak po 3 — 3.500 DM plače na mesec. Občinski svetniki pa dobijo 95 DM mesečno in za seje po 15 DM. Torej so tam seje cenejše kot v Pliberku.

Med pogovorom so nam bogato stregli z jedačo in pijačo. Najprej pivo nato šampanjec in brezalkoholne pijače. Čez nekaj časa so nam nudili tudi kulturni program. Mladina iz Schlezwig Holsteina je pela in plesala narodne pleske kaj lepo in pristočno. Avstrijo in Koroško Berlinčani dobro

VABILO

Na povabilo Slovenske prosvetne zveze v Celovcu bo imel v nedeljo, 22. oktobra 1967, ob pol treh (14.30) popoldne Akademski pevski zbor »TONE TOMŠIČ« iz Ljubljane

KONCERT

v veliki dvorani celovškega Doma glasbe.

Vstopnice so v predprodaji pri krajevnih prosvetnih društvih, v Mohorjevi knjigarni v Celovcu, 10-Oktobar-Straße, in v knjigarni »Naša knjiga«, Wulfengasse.

poznajo, ker hodijo tja k jezerom na dopust. Večina občinskih očetov je bila že tamkaj. Hitro sta minili dve uri in nizevski zastopnik se je ob mikrofону zahvalil za gostoljubje in poudaril željo po skorajšnji uresničitvi Združene Evrope.

(Dalje prihodnjic)

RADIO CELOVEC

SLOVENSKE ODDAJE

NEDELJA, 22. 10.: 7.30 Duhovni nagovor. 8. pesmijo in glasbo pozdravljamo in voščimo. — PONEDELJEK, 23. 10.: Poročila, vreme, objave. Pregled sporeda. Za našo vas. — 18.00 Dober večer našim malim poslušalcem. — TOREK, 24. 10.: 14.15 Poročila, vreme, objave. športni mozaik. Kulturna panorama. — SREDA, 25. 10.: 14.15 Poročila, vreme, objave. Kar želite, zaigramo. — ČETRTEK, 26. 10.: 7.30 Ob avstrijskem državnem prazniku. — PETEK, 27. 10.: 14.15 Poročila, vreme, objave. Od petka do petka po naših krajih in pri naših ljudeh. Iz ljudstva za ljudstvo. — SOBOTA, 28. 10.: 9.00 Od pesmi do pesmi — od srca do srca

GLEDALIŠČE V CELOVCU

PETEK, 20. oktobra, ob 19.30 v gledališču na odru za vaje: Der Bettler oder der tote Hund (Prosjak ali mrtvi pes), enodejanska Bertolda Brechta in Der Tag des großen Gelehrten Wu (Dan velikega učenjaka Wuja), ljudska igra iz stare Kitajske Petra Palitzscha in C. M. Webra. — SOBOTA, 21. oktobra, ob 19.30: Rigoletto, opera Giuseppe Verdija. — NEDELJA, 22. oktobra, ob 15. uri: Der Bettelstudent (Dijak prosjak), opereta Karla Milleckerja in ob 19.30: Hofloge (Dvorna loža), glasbena veseliga Karla Farkaša. Glasba Hansa Langa. — SREDA, 25. oktobra, ob 19.30: Dijak prosjak, opereta Karla Milleckerja.

20. AVSTRIJSKI TEDEN KNJIGE

V času od 22. do 29. oktobra 1967 bodo tudi letos priredili v Celovcu že dvajsetič avstrijski knjižni teden; v okviru tega bodo odprli v nedeljo, 22. oktobra, v slavnostni dvorani Trgovske zbornice v Celovcu »Razstavo knjige«. V zvezi s to bo hkrati povezana posebna razstava akademskega slikarja prof. Pepa Grabnerja.

V teku knjižnega tedna bodo na sporedu posebne prireditve, čitanje pesnikov in pisateljev in razna predavanja.

ZA ČEBELARJE:

Sredstvo proti čebelni uši

Uši po navadi redko napadajo negovane in čiste panje. Čebelarje uši niso take kot navadne uši, ki napadajo živino in sesajo kri. Čebelarje uši nekaj časa neškodljivo prebivajo na čebelah, ko pa postanejo lačne, s svojimi nožicami toliko časa žgečkajo čebelino usta, dokler jim ne spusti kapljico meda na jezik. Ko se uš nasesa meda, se spet vrne na čebelin hrbet in tam počiva, dokler ne postane spet lačna. V tem času samice ležejo jajčeca pod voščene pokrovčke, ki pokrivajo satje z medom. Ličinke se potem tudi hranijo z medom. Ušive čebele zaostajajo v razvoju. Če pa so matice ušive, tedaj prenehajo zalegati in pozimi pogosto poginejo.

Ušivost preprečimo predvsem s čistočo v panjih in čebelnjakih. Stare sate moramo menjati vsako leto. Tudi matice bi morali menjati vsako leto ali vsaj vsako drugo leto, na kar vpliva velikost panjev.

Sredstva proti čebelnim ušem

V Bolgariji so preizkusili novo zanesljivo sredstvo proti čebelnim ušem. Imenuje se FEOTIAZIN. Postopek je naslednji: V pločevinasto posodico za dimljenje denemo 6 gramov fenotiazina, zavitega v časopisni papir, in posodico takoj zapremo, še preden se je pojavil plamen. To naredimo pred večerom, ko so vse čebele v panju in je zunaj okoli 10 do 12 stopinj Celzija. Če je topleje, potem to sredstvo slabše deluje. Navebro je vrh naprave za dimljenje podaljšati dena količina sredstva je za dva panja. Do 10 cm dolgo cevjo iz pločevine, ker tako naprava sega globlje v panj in med satje, pa je delovanje zanesljivejše. Ko pritisnemo na meh zadimljevalne naprave, se prikaže gost sivo beli dim. Najprej vtaknemo

napravo v prvi panj in spustimo okoli 30 dimov, nato spustimo prav toliko dimov v drugi panj. Nato spet 20 dimov v prvi panj in toliko v drugi. V času dveh minut moramo spustiti v vsak panj okoli 100 dimov. Postopek ponovimo čez 14 dni in vse uši bodo uničene.

Ta način ne škoduje čebelar in ne zalegi.

Presenečenje v oporoki

Bogati »Mister A-15«

V angleškem obmorskem kopališču Blackpool so vsi sočustvovali s starcem, ki je nosil strgano obleko in je vsako nedeljo hodil na kosilo k »armadi rešitve«. Ko so dva meseca po smrti 75-letnega moža odprli oporoko, so doživeli veliko presenečenje. Julian Ellis-Morris je bil bogat, zapustil je 61.000 funtov.

Krošnjar, ki je hodil v oguljenem vojaškem plašču in pošvedranih polstenih čevljih od hiše do hiše in ponujal britvice, mulo in zobno pasto, je imel lepo hišo s tremi televizorji in z dvema avtomobiloma. Za boljši avto si je privoščil celo šoferja.

Vsaka dva meseca je mož potoval v Pariz. V znanem lokalu »Folies Bergère« je imel stalni sedež v prvi vrsti. Po številki sedeža so mu plesalke dale ime »Mister A-15«. Vse so ga poznale, z odra so mu mahale v pozdrav. Pogosto se je Julian drževal na francoski rivieri. V Parizu je plačeval drage vstopnice, prenočeval pa je v najcenejših hotelih ali v zatočišču »armade rešitve«, kamor je hodil tudi na brezplačno juho.

Večino njegovega denarja, okoli 36.000 funtov, je podedovala 38-letna Angležinja Annie Greaves, mestna nameščenska in pev-

ka v zboru armade rešitve. »Saj sem ga komaj poznala,« se je čudila. »Samo dober dan sva si prijazno voščila. Mislila sem, da je zelo reven.«

Ostalo dediščino si delijo pokojnikovi znanci v Blackpoolu in Parizu ter dve plesalki iz pariškega lokala. Julianov šofer Thomas Williams (64 let) ni dobil ničesar. »Prijatelja sva bila,« je povedal. »Bržkone je mislil, da bi me užalil, če bi mi podaril denar.«

PEČI in štedilnike

znamke Tirolia v najboljši kvaliteti in največji izbiri!

PODJUNSKA TRGOVSKA DRUŽBA

BRATJE RUTAR & Co.

DOBRLA VES — EBERNDORF
A 9141 Tel 04236-281

Avstrijska televizija

NEDELJA, 22. oktobra: 16.30 Poročila — 16.33 Za mladino od 14. leta dalje: Kamnita roža — 18.00 »Pustolovščine dobrega vojaka Švejka« — 18.25 Lahko noč oddaja za male otroke — 18.30 »Oče je najboljši« — 19.00 Čas v sliki in od tedna do tedna — 19.30 Športni pregled — 20.10 Kristjan v času — 20.15 »Razbojniki«, komična opera v treh dejanjih od Jacquesa Offenbacha — 22.10 Sedem reči; 3. nadaljevanje »Kakor si boš postlal...« — 23.00 Čas v sliki.

PONEDELJEK, 23. oktobra: 18.00 Francoščina pri vas doma: Tečaj francoskega jezika — 18.20 Poročila — 18.25 Lahko noč oddaja za male otroke — 18.30 Pet klovnov je našlo cirkus. Mala cirkuška zgodba — 19.00 To vidiš samo v Las Vegasu. Poročilo o posebnih znamenitostih — 19.20 Zabeleženo za vas — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Izložba in kratki filmski mozaik — 20.15 77 Sunset - strip: »Slučaj brez besed« — 21.00 Šport — 22.00 Čas v sliki — 22.20 Posebno za vas.

TOREK, 24. oktobra: 10.00 Televizija v šoli: Gašperček v začaranem gozdu — 11.00 Protestantizem v Avstriji — 12.00 Obiščimo šolsko razstavo — 17.30 Poročila — 17.35 Mednarodna nogometna tekma: Vienna — M.T.K. Budimpešta — 19.20 Zabeleženo za vas 19.30 Čas v sliki — 19.55 Izložba in kratki filmski mozaik — 20.15 Obzorja, pojasnila, razgledi, poizvedovanja — 21.00 Fantazija v C-duru: Monologi, arije, pesmi, kupleti, plesi, dueti od Avgustina do Steinbeckerja — 22.25 Čas v sliki — 22.35 Poročevalska služba »Umor«. Dokumentacija o delu varnostnih oblasti pri razjasnitvi kriminalnih slučajev.

SREDA, 25. oktobra: 10.00 Televizija v šoli — 11.00 Poročila — 11.03 77 Sunsetstrip — 11.50 Šport — 12.50 Poročila — 16.50 Poročila — 16.20 Za otroke od 5. leta dalje: Gašperček v začaranem gozdu — 17.00 Predolimpijske igre v Mehiki — 17.45 Poletni dan v življenju živali — 17.55 Mala višarska umetnost — 18.20 Poročila — 18.25 Lahko noč oddaja za male otroke — 18.30 Kulturne aktualnosti — 19.10 Mathias Wiemann pripoveduje — 19.20 Zabeleženo za vas — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Izložba in kratki filmski mozaik — 20.15 Vaš nastop, prosim: Aktualni pregled iz opere, operete in drame — 21.15 »Muha«, drama Jeana Paula Sartra — 23.05 Čas v sliki.

ČETRTEK, 26. oktobra: 15.45 Poročila — 15.50 Za otroke od 5. leta dalje: glasba ne pozna meja. Otroci iz Bavarske, švice, češkoslovaške in Avstrije pojejo, plešejo in igrajo — 16.50 Alpski kralj in sovražnik ljudi. Romantično-komična pravljica Ferdinanda Raimunda — 19.00 Čas v sliki — 19.30 Prenos iz Salzburga: Državni praznik 1967. Slavnostna prireditev zvezne vlade za avstrijsko mladino — 21.30 Glasba z Dunaja: od Lannerja do Stolz — 22.30 Čas v sliki.

PETEK, 27. oktobra: 10.00 Televizija v šoli: Mistelbach. Mesto in okraj — 11.00 Program za delavce: Poročila — 11.03 Vaš nastop, prosim — 12.03

Liselott — 17.00 Predolimpijske igre iz Mehike — 18.00 Francoščina pri vas doma: Tečaj francoskega jezika — 18.20 Poročila — 18.25 Lahko noč oddaja za male otroke — 18.30 Festival: Geraldine — 18.55 Tip revija — 19.00 Človek v vesolju: oddaja o aktualnih vprašanjih vesoljskih poletov — 19.20 Zabeleženo za vas — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Izložba in kratki filmski mozaik — 20.15 »Trije vaški svetniki« Maxa Neala in Maxa Fernerja (Prenos iz Löwingerbühne) — 21.45 Na obeh frontah. Velike bitke iz 2. svetovne vojne z gledišča obeh strani. Bitka za Anglijo — 22.15 Šest oseb išče avtorja; televizijska igra — 23.35 Čas v sliki.

Televizija Ljubljana

PETEK, 20. oktobra: 9.40 TV v šoli: Reško pristančiče — Ganges, srce Indije — Želim postati letalec — 10.40 Angleščina — 11.00 Osnove splošne izobrazbe: Z Darwinom v preteklost in prihodnost — Kako sem uspel — 20. oktober — 14.50 TV v šoli — ponovitev — 15.50 Angleščina — ponovitev — 16.10 Osnove splošne izobrazbe: Sodobna meteorološka služba — Kako se obnašate — 17.05 Poročila — 17.10 Vaša križanka — oddaja za otroke — 17.55 TV obzornik — 18.15 Koncert za nori mladi svet — 19.05 Kultura industrijske oblike — oddaja iz cikla — Človek, znanost in proizvodnja — 19.35 Cikcak — 19.40 Zaposlovanje — Aktualna tema — 20.00 TV dnevnik — 20.30 Bratje po orožju — ob obletnici osvoboditve Beograda — 21.05 Cikcak — 21.15 Preverjeno, min ni — jugosl. celovečerni film — 22.45 Zadnja poročila — 23.05 Predolimpijske igre v Mehiki — posnetek.

SOBOTA, 21. oktobra: 9.40 TV v šoli: Človekov prostor — Epska pesem — Igor Stravinski — 11.00 Velika šolska ura — prenos iz Kragujevca — 14.50 TV v šoli — ponovitev — 17.40 Vsako soboto — 17.55 TV obzornik — 18.15 M. Twain: Tom Sawyer — I. del mladinske igre — 19.15 Taras Bulba — balet — 19.40 Cikcak — 20.00 TV dnevnik — 20.30 Cikcak — 20.40 Ljubezen, oh ljubezen — humoristična oddaja — 21.40 Nekaj novega, nekaj starega — 21.55 Voz — film iz poljske serije Zadnji dan, prvi dan — 22.25 Zadnja poročila.

NEDELJA, 22. oktobra: 9.25 Poročila — 9.30 Dobro nedeljo voščimo — narodno zabavna glasba — 10.00 Kmetijska oddaja — 10.45 Oddaja za otroke — 11.30 Serijski film za otroke — 12.00 Nedeljska TV konferenca — Nedeljsko popoldne in ponavljanje za vas — 19.10 Serijski film — 20.00 TVD — 20.45 Cikcak — 20.50 Zabavno glasbena oddaja — 21.50 Portreti in srečanja — 22.05 TVD.

PONEDELJEK, 23. oktobra: 9.40 TV v šoli — 10.40 Ruščina — 11.00 Osnove splošne izobrazbe — 14.50 TV v šoli — ponovitev — 15.50 Ruščina — ponovitev — 16.10 Angleščina — 16.55 Poročila — 17.00 Mali svet — oddaja za otroke — 17.25 Risanke — 17.40 Kje je, kaj je — 17.55 TV obzornik — 18.15 Lepe pesmi so prepevali: Pojdami u rute — 18.45 Kuharski nasveti: Pehtran — 19.15 Tedenski športni pregled — 19.40 Cikcak — 20.00 TVD — 20.30 Cikcak — 20.40 TV drama — 21.40 Ansambel Musica nuova — 22.00 TVD.

TOREK, 24. oktobra: 9.40 TV v šoli — 10.40 Angleščina — 11.00 Osnove splošne izobrazbe — 14.50 TV v šoli — ponovitev — 15.50 Angleščina — ponovitev — 15.10 Osnove splošne izobrazbe — 18.25 Film za otroke — 18.40 Svet na zaslonu — 19.20 TV obzornik — 19.50 Cikcak — 20.00 Celovečerni film — 21.30 Kulturna panorama ali tribuna — 22.10 Zadnja poročila.

SREDA, 25. oktobra: 17.00 Poročila — 17.05 Lutkovna serija — 17.25 Poljudno znanstveni film — 17.55 TV obzornik — 18.15 Združenje radovednežev — 19.00 Reportaža — 19.30 Mozaik kratkega filma — 20.00 TVD — 20.30 Cikcak — 20.40 TV igra ali opera — 21.40 Mednarodni jazz festival v Ljubljani — 22.00 Zadnja poročila — 22.30 Predolimpijska tekmovanja v Mehiki — posnetek.

ČETRTEK, 26. oktobra: 9.40 TV v šoli — 11.00 Angleščina — 14.50 TV v šoli — ponovitev — 16.10 Osnove splošne izobrazbe — 17.05 Poročila — 17.10 M. Twain: Tom Sawyer — II. del — 17.55 TV obzornik — 18.15 V svetu znanosti in tehnike — 18.35 Po izbiri — glasbena oddaja — 19.00 Dežurna ulica — humoristična oddaja — 19.40 TV prospekt — 20.00 TVD — 20.30 Aktualni razgovori — 21.10 TV drama — 22.10 TVD.

Pri nas na Koroškem

RADISE

(Obhajali smo dan starih)

V nedeljo, 8. oktobra, smo obhajali dan »starih«. Povsod so proslavljali ta dan in govorili mlajšim, kako morajo spoštovati stare ljudi. Tudi v radiški fari je bila tega dne lepa proslava.

Domači gospod župnik Ludvik Jank je razposlal pismena vabila vsem »stariim« v svoji župniji. Omenjenega dne je moral 8. župnik Jank na pomoč v Dolino. Toda 8. župnik Jank ni pozabil. Za svojo župnijo svojih faranov ni pozabil. Za svojo župnijo je poskrbel tako, da je povabil iz Celovca p. Romana Motorčja, ki ga je nadomestoval omenjenega dne. Vabilu svojega dušnega pastirja se je odzvalo lepo število starih. Ob pol desetih je opravil p. Roman zanje sveto mašo in imel tudi primerno pridigo. Pridigo je pričel takole:

»Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel in ti bo dobro na zemlji.« Bog v tej zapovedi ne ukazuje samo to, da moramo spoštovati samo očeta in mater; temveč zapoveduje spoštovanje in ljubezen do vseh starejših ljudi. Tisti otroci, ki nimajo pravega spoštovanja do svojih staršev, tudi ne znajo spoštovati drugih. Pridigar je pove-

dal nekaj zgledov iz sv. pisma, nekaj pa čisto iz vsakdanjega življenja. Rekel je, kako resničen je še vedno pregovor, ki pravi: »Ti očeta do praga, sin tebe čez prag.« Mlajšim je naročil: »Spoštuj sivo glavo.« Zakaj tako, kakor boste vi znali spoštovati stare ljudi v svoji mladosti, tako bodo tudi drugi spoštovali vas. Povabil je vse navzoče, naj molijo in darujejo sveto obhajilo za stare. Vsem starim se je zahvalil za vse žrtve, dober zgled in molitve in jim želel še toliko dni ali let v veselju svojih otrok, kolikor jim jih je Bog namenil. Skoro vsi navzoči mladi in stari so pristopili k obhajilni mizi in molili drug za drugega.

Po sv. maši so se stari na čelu z g. županom in g. občinskim tajnikom zbrali pod cerkvijo v gostilni pri »mežnarju«, kjer je bilo skupno kosilo. Tudi slovesnosti pri mizi se je udeležil g. p. Roman in povedal nekaj šaljev, da smo se vsi od srca nasmejali. Tako je potekalo veselo razpoloženje tudi tu, čeprav so bili zbrani sami stari. Lepo je bilo poskrbljeno duhovno v cerkvi in telesno pri mizi.

Vsem starim želimo še prijetne dni v krogu njih domačih in držali se bomo navodil pridigarja »spoštuj vse stare ljudi«.

Na tovorni ladji »Westerland«, ki je plula pod panamsko zastavo, so pred kratkim cariniki v nekem italijanskem pristanišču zaplenili šest ton vtihotapljenih cigaret. Seveda se tak plen carinskim oblastem posreči le v redkih slučajih, kajti pri natančnih preiskavah najdejo v resnici le pravi tovor: tihotapska služba deluje pač zelo zanesljivo.

STADLER

Möbel

Das führende Einrichtungshaus

Klagenfurt, Theatergasse 4

WK
MOBEL

Srečanje avstrijske in celjske mladine

Celovski Evropahaus iniciator razveseljivih kontaktov

V nedeljo, 15. oktobra 1967, so se zbrali zjutraj na Novem trgu zastopniki skorajda vseh koroških mladinskih organizacij, da bi potovali v Celje in se tam prvič srečali s tamkajšnjo slovensko mladino. To srečanje je organiziral Evropahaus, vodil pa je to srečanje gospod dr. Oberleitner, direktor te ustanove. Zbralo se je 36 mladincev — zastopniki petnajstih mladinskih organizacij. Od teh naj jih nekaj omenim: Alpenvereinsjugend (Alpsko mladinsko društvo), Gewerkschaftsjugend (Sindikalna mladina), Katholische Jugendorganisation (Katoliška mladinska organizacija), Kärntner Landjugend (Koroška podeželska mladina), Koroška dijaška zveza, Junge Generation in der OeVP (Mlada generacija Avstrijske ljudske stranke, Sozialistische Jugend (Socialistična mladina), Slovenska mladina. Vse te mladinske organizacije so pred odhodom izrazile željo, da bi se s tem srečanjem utrdil kontakt med Slovenijo in Koroško, posebno še zaradi tega, ker so zastopane vse mladinske organizacije Koroške, in da bi se mogli v Celju s tamkajšnjo mladino pomeniti o vseh problemih.

Malčez sedmo uro smo se odpeljali. Na kolodvoru se je pridružil še prof. dr. Reginald Vospersnik, v Velikovu pa dr. Pavel Apovnik.

Ko smo prihajali že v bližino Celja, nas je vse prevzela lepota te hribovite pokrajine. Na cilj smo prišli na žalost s polurno zamudo. Nadvse pa sta nas presenetila pri srčni pozdrav in gostoljubnost naših gostiteljev. Pri avtobusu nas je sprejel gospod Volfank, sekretar občinskega komiteja Zveze mladine Slovenije, ter nas povedel v tamkajšnji mladinski klub. Tam so naši zastopniki predstavili svoje organizacije, nato pa je kot zastopnik celjske gimnazije govoril maturant Franc Kozelj. Vsem je zaklical prav prirčno dobrodošlico in na kratko orisal razvoj Slovenije in zgodovino Celja. Po tem kratkem pozdravu je sledila zakuska.

V razgovoru je Franc Kozelj opozoril na vsakoletno tekmovanje jugoslovanskih mest, ki bo letos v Celju. Mladina tekmuje na vseh področjih, posebno pa na folklornem in športnem. Vedno bolj pa so nastajali razni diskusijski krožki v manjših skupinah. Najbolj nas je zanimalo, kakšne so mladinske organizacije v Sloveniji, kdo jih vodi in koliko so le te samostojne. Tudi o političnih problemih smo diskutirali. Za razumevanje med slovensko in nemško govorečimi smo skrbeli mi, ki obvladamo oba jezika. Tako se je slovenska manjšina resnično izkazala kot most. Pogovor se je sukal okoli raznih strank v Avstriji, okoli volitev v Sloveniji, okoli verske svobode in še okoli drugih zanimivih problemov.

Ob pol dveh smo imeli kosilo v hotelu Evropa. Tu se je razvil pogovor posebno o problemu koroških Slovencev. K temu problemu so spregovorili tudi zastopniki avstrijskih mladinskih organizacij in prav ob sodili nekatera dejanja nacionalnih hujškalcev.

Ob dveh pa so nas že čakali slovenski študentje in študentke, da bi nam pokazali znamenitosti mesta. Mesto samo s svojimi hribčki je napravilo na nas precejšen vtis. To je dalo snov za novo diskusijo o gospodarstvu Jugoslavije in o nemški okupaciji na Slovenskem. V svetovnopoličnih vprašanjih, kot na primer pri vprašanju izrael-

ske »agresije«, a tudi drugod, smo bili pa le precej različnega mnenja. Tako je hitro potekel popoldan.

Ob petih smo dospeli zopet v mladinski klub, kjer smo imeli družabni večer. Vstale so se slovenske in nemške pesmi. Ob pol sedmih zvečer pa smo se zbrali v večji dvorani. Zastopnika katoliške in podeželske mladine sta se zahvalila za res veliko gostoljubnost, ki nas je vse zelo presenetila, ravmatelju gimnazije prof. Ivanu Grobelniku.

To srečanje je bilo za vse udeležence zelo koristno in marsikomu so se odprli novi pogledi na vprašanja mladinskih kontaktov in združitve Evrope. Naši prijatelji iz Celja so nas še pospremili do avtobusa, kjer smo se prirčno poslovili.

Prav za gotovo vemo vsi, da ne bo ostalo pri tem prvem srečanju.

jedrske in vodikove bombe, ki vodijo k množičnemu uničevanju človeštva.

Spoštovanje načel mednarodnega sodelovanja, da bi dosegli gospodarsko in socialno blagostanje vseh narodov in ljudstev in spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin za vse, ne oziraje se na raso, spol, jezik in veroizpoved.

Organizacija združenih narodov, ki šteje danes sto petnajst članic, lahko gleda v preteklost na pomembne uspehe. S tem ne bi hoteli reči, da v letih njenega obstoja ni bilo tudi razočaranj.

Združeni narodi in njihova strokovna zastopstva so pripravila raznovrstne programe tehnične pomoči za mednarodno izkoriščanje tehničnega znanja, ki je bistvenega pomena, da bi mogle dežele v razvoju gospodarsko in socialno napredovati. Tako je že nad 6000 izvedencev državam v razvoju nudilo tehnične nasvete in pomoč.

Organizacija združenih narodov je dosegla, da dežele velikanskih področij, kot na primer Evrope, Azije (Srednji in Daljni vzhod), Latinske Amerike, Severne Amerike in Afrike, sodelujejo pri reševanju gospodarskih težkoč po svojih gospodarskih pokrajinskih komisijah. Prav tako je mednarodni fond Združenih narodov za pomoč otrokom UNICEF nudil žival, obleko in obutev, opremo in tehnično pomoč za nego milijonov otrok in mater. Visoki komisar Organizacije združenih narodov za begunce nudi mednarodno zaščito nad dva milijona ljudem na raznih mestih sveta.

Prvo mednarodno opredelitev človekovih pravic, to je splošno slovesno izjavo o pravicah človeka, je glavna skupščina svetovne organizacije proglasila 10. decembra leta 1948, dan, ki se sedaj slavi vsako leto kot dan človeških pravic. V tej slovesni izjavi (deklaraciji) so postavljeni smotri, ki jih je treba uresničiti; tako zahteva deklaracija za vsakega človeka: pravico do življenja, svobode in osebne varnosti, pravico do izobrazbe in enakosti pred zakoni, pravico do svobode gibanja, veroizpovedi, združevanja in obveščanja, pravico do državljanstva, pravico do dela pod ugodnimi pogoji z enakim plačilom za enako delo, pravico do zakonskega in družinskega življenja.

Svetovna organizacija se posebno zanimata za napredek milijonov ljudi v deželah v razvoju, ki jim je treba pomagati na poti k samostojnosti. Združeni narodi so dali velik prispevek k razvoju mednarodnega prava. Posvetili so svojo pozornost uzakonitvi mednarodnega prava in izdelavi načrtov raznih dogovorov ter prispevali k ureditvi mednarodnih odnosov in stikov. Tako je eden izmed teh zelo tehten in važen dogovor (konvencija) o postavljanju izven zakona načrtno iztrebljanje naroda iz verskih, plemenskih, narodnostnih ali političnih razlogov (genocid).

Na soncu in v morju

Pismo s počitnic ob Jadranu. Z bralci našega lista kramlja A. Vauti, selski župnik

Lepo nam je bilo v Barbatu, vendar smo bili tam samo šest dni. Tovariša sta se namreč hotela udeležiti dušnopastirskega tečaja zamejskih duhovnikov, ki je bil v naslednjem tednu v bližini Trsta. Tako smo se torej v nedeljo po kosilu poslovili od prijaznega hišnega gospodarja in postrežljive Rahele in se odpeljali na Rab. Ravno pravočasno smo prispeli tja in se takoj vkrcali na trajetno ladjo, ki je poleg našega avta vzela na krov še dva druga.

Vožnja od Jablanca do Lovrana je srečno potekla, le enkrat bi se bil neki vozač s svojim avtom od strani zaletel v nas, ako bi naš g. Andrej pravočasno ne bil krepko pritisknil na zavoro in avto ustavil, ko je oni od strani butnil na cesto. Zdaj razumem, da se na cestah dogodi toliko nezgod, ker šoferji niso dovolj pazljivi ali se ne drže prometnih predpisov, kakor se jih na primer ni držal oni, ki bi skoraj treščil v nas.

V Lovranu se je v našem gostišču med našo odsotnostjo nekaj spremenilo: nekateri so odšli, novi prišli. Prišli so tudi trije iz Šmarjete in štirje iz Sel, pa ne zato, da bi oprezovali, kako se obnašata njihova župnika, marveč da se z njima vred na soncu in v morju dihaajoč morski zrak odpodijejo in okrepijo. Naš Peter je hotel utrditi svoje zlomljene noge, pripeljal pa je s seboj tudi oba študenta, Toneja in Mileno. Naj se telesno in duševno okrepita, predno se podasta nazaj na šolske klopi. Občinski tajnik Nantej mora tudi mnogo presedeti v pisarni, zato je ponovno semkaj prišel na dopust. Čez dva dni sta se moja duhovna tovariša vrnila z dušnopastirskega tečaja, z njima pa je došel tudi škocijanski gospod Jože. Lepo nam je bilo. Lahko smo se sončili in kopali v domačem kopališču, ker ga dopoldne vojaki niso uporabljali.

Živahno je postalo v kopališču, kadar je prišel med nas upokojeni gimnazijski rav-

natelj Anišek, močan in debel 80-letnik, glasan, zgovoren in vedno dobre volje. Če se je razgovarjal s tovarišem iz Banata, ki je tudi imel krepke glas in bil živahen, je bila med njima pravicata besedna vojska, da je od obrežja kar odmevalo ven na morje. Posebno rad se je šalil s študentko Mileno. Vesela narava je res dar božji. Kdor jo ima, pač lažje živi kot oni, ki otožno poveša glavo.

Kadar se človeku dobro godi, mu čas še posebno hitro mineva. Tako je tudi nam prijetni dopust naglo minil. Telesno okrepčana sva se s šmarješkim sosedom hotela tudi duhovno osvežiti v duhovnih vajah. Zato sva 11. septembra odrinila na Sveto Goro nad Gorico. Tam se nas je zbralo 42 duhovnikov iz vseh slovenskih pokrajin.

Troje me je tam duhovno dvigalo. Že lega božjepotne cerkve in samostan vrh gore z lepim razgledom mi je dal čutiti, da sem odmaknjen od nemirnega sveta in bliže Bogu, Stvarniku te čudovite božje narave.

(Dalje prihodnjič)

OZN bo slavila 24. oktobra 22-letnico

24. oktobra leta 1945 so vse države na svetu sklenile, da naj bo ta dan, dan ustanovitve Organizacije združenih narodov (OZN). Od tedaj je bila središče za vseljevanje akcij držav članic, usmerjenih za dosego sledečih pogojev za ohranitev miru, ki obsegajo:

Skupne zaščitne ukrepe proti oboroženim napadom na kateremkoli delu sveta.

Miroljubno reševanje vseh mednarodnih sporov z razgovori, posredovanjem, pomirjenjem in sodnim postopkom.

Mednarodno nadzorstvo oboroževanja s končnim smotrom popolne razorožitve in prepovedi uporabe vsega orožja, vključivši

da je zadržala solze. Spregovoriti ni mogla nobene besedice več in ni dosti manjkalo, da bi začela loviti sapo. Doktor Gregorec, ki je postajal čimdalje bolj pozoren na Pavlo, je kaj hitro opazil njeno stisko. Znal je tako zaobriniti, da so že stali v obednici. Kakor bi bil on domačin, je ponudil Pavli prvi sedež pri mizi: »Milostljiva gospa! V izredno čast si štejem, da sem vas smel prav jaz pripeljati v vaše domovanje.«

Gradišnik je zakašljala, kakor bi hotel reči, da je njegova hči preklicano drago plačala razsipnost svojega moža. Pavla pa je podvomila: »Ne vem, če morem s čim postreči.« In je vstala in pogledala v kredenco. Kar ostrmela je. Lepo v vrsti so stale steklenice z dragimi likerji, bolj ali manj polne in se kar ponujale. Tudi sladkarij ni manjkalo. Pavla se je zdrznila: »Tak tako je stregel Olgi.« Postavila je na mizo pladenj s kozarčki in natočila. Roka se ji je tresla. Da skrije svoje razburjenje, se je naglo obrnila in prinesla še sladko pecivo: »Izvolite, gospod doktor!«

Gregorec je dvignil kozareček: »Na vaše zdravje, milostljiva!«

»Na zdravje!«

Pavla je morala hudo paziti, da ni likerja polila. Prav zato je brž odsrknila nekaj kapljic. Gradišnik pa je v dušku zvrnil do dna, pocomkal z usti in pohvalil: »Gospoka pijača je, pa ni napak.« In je spet nastavljal kozareček: »Nu, daj! Natoči mi še.«

Pavla je očeta proseče pogledala čes, prizanesi mi, saj vidiš, da komaj zmorem. Gradišnik pa hčerinega obotavljjanja spočetka ni koj prav razumel. Kakor ponorčeval se je: »Kaj pomišljaš? Saj je vendar vse to

zdaj tvoje, s tisto zdravniško brkljarijo vred. Plačano pa je bilo pošteno z mojim, trdo pridobljenim denarjem. In pa še ti si —

Sedaj se je oče spreumel. Njegov glas je postal krotak: »Imaš prav. Daj sem, bom sam točil.«

»Meni nikar! Ne bom pila.«

»Verjamem, da se ti ne da.«

»Milostljiva se morebiti ne počuti dobro?« je brž poskrbel doktor Gregorec.

»Ne, nič mi ni.«

»Sem mislil. Drugače bi vas ne upal prositi, če smeva kaditi.«

»Prosim, kar!«

»Če vam res ni neprijetno?«

»Še vse drugačnih smradov sem vajena.«

Gradišnik je pogledal hčer in jo že hotel opomniti, naj si ne odpira starih ran, pa mu je ta hip advokat ponudil smotko in mu jo hitel prižigati. Prižgal je še sebi in začel Pavlo tolažiti: »Milostljiva! Nič ne marajte! Pozabite, kar je bilo, uredite si po svoje stanovanje in zaživite novo življenje.«

»Da bi se spet naselila v mestu?« se je začudila Pavla.

»Kaj bi se skrivali v samotnih Brdih. Gorica vas spoštuje in občuduje. Samo pokazite ljudem, da lahko vsakemu brez sramu pogledate v oči. Če vam bo pa po domačih dolgčas, ste pa lahko, rekli bi, tudi kar vsak dan doma, ko ni daleč.«

»Kaj bi sama v tako velikem stanovanju,« je ugovarjala Pavla.

»Stanovanje lahko premenite. Vem celo za mladega zdravnika, ki bi rad odkupil vso zdravniško opremo.«

»Nič ne bo iz tega,« je s smotko v roki zanikal Gradišnik.

Janez Jalen

29

Ograd

Doktor Gregorec je pozvonil. Znotraj so se zganili tihi koraki in zaškrtal je ključ. Vrata so se sprva previdno odprla, komaj za dobro špranjo na široko, takoj nato pa na stečaj.

»O, gospa! Naša dobra gospa! Naša nedolžna gospa!« Barbka je od presenečenja sklepala roke kakor k molitvi.

»Barbka!«

Pavla je ponudila roko zvestemu dekletu. Postrežnica se je sklonila in hotela roko poljubiti. Pavla pa tega ni dopustila. Z Barbko sta si bili po letih vrstnici in blizu skupaj doma.

»Si sama?«

Po na pol trepetajočem glasu je Barbka koj uganila, kaj želi gospa od nje poizvedovati. Hitela je odgovarjati:

»Seveda sem sama. So gospod naročili, ko so odhajali, da ne smem pustiti nikogar drugega v stanovanje, kakor samo gospoda doktorja Gregorja in pa vas, če se boste kaj oglasili, so rekli.«

»Takooo — se je začudila Pavla in hotela še več vedeti: »Kaj pa ona —?« Pavla je obmolnila. Se je še pravočasno spomnila, da se ne spodobi njej izpraševati o Olgi. Kaj bi se poniževala. Bilo pa je že prepozno. Barbka je prav dobro vedela, kaj boli gospo Pavlo. Ogorčeno je povedala:

»Staničevo mislite? Tisto, tisto — ne smem

reči, da me ne gre tožiti. Gospod so naročili, naj jo kar odslovim, če pride. Sem mislila, da je ne bo, pa se je kar nekako pritihotapila. Trdo sva se sporekli in nekaj se je hotela naraščati, sem jo pa pahnila po stopnicah. Da sem se spomnila, bi jo bila še brenila. Tako sem ji pa samo njen sončnik, ki ga je bila pozabila, vrgla v hrbet.«

»Dobro si naredila, Barbka. Na, goldinar za to.« Gradišnik je segel v žep in stisnil Barbki srebrnik v roko.

»Oh, ni treba gospod,« se je zavoljo lepšega branila Barbka: »Če pa že daste, se pa stokrat lepo zahvalim. Denar vedno prav pride.«

»Barbka! Če vas gospodična Staničeva toži, vas bom že jaz zagovarjal,« se je pošalil doktor Gregorec.

»Me ne more, ko ni bilo prič,« je zrasla Barbka. »Pa če me toži, se bom že sama zagovarjala. Nisem tako neumna, da bi razmetavala težko prislužen denar presitim advokatom.«

In so se vsi nasmejali. Kar boljše volje so postali; s Pavlo vred. Gregorec je pa še podražil zvesto krščenico: »Huda žena boste, Barbka.«

»Čprav. Moj briški fant me ima vseeno rad,« se je odrezala Barbka.

Stanovanje doktorja Andrejčiča je bilo preurejeno kakor za samca. Opravljeno je bilo razkošno in vse se je kar svetilo. Povsod se je poznala pridna Barbkina roka. Pavlo je toliko udobnost prav pri srcu zabolela. Spomnila se je groze, prestane v samotni mrzli temnici na drugo veliko noč v kaznilnici v Begunjah. Morala si je gristi ustnice,

FORD

Ein Ford hält Wort

CORTINA

CORTINA

1300 ccm
49 PS1500 ccm
58 PS

SINTSCHNIG

KLAGENFURT
SUDBAHNGÜRTEL 8
TELEFON 53-20

FORD

Ein Ford hält Wort

43.450

43.350

Pletenje olajšano! Pokažemo vam, kako se pletejo lepe preproge! Pri Woll und STRICK-BAR, Klagenfurt — Celovec (nasproti kapucinske cerkve).

SADJARJI!

Najbolj zanesljivo rastoča sadna drevesca nudi domača sadna drevesnica MARKO POLZER, Lazar pri št. Vidu v Podjuni. Ribizelj, češplje, maravdelj polovična cena.

Ing. MARKO POLZER, pd. Lazar
ŠT. VID V PODJUNI

ZNAMKA ZAUPANJA
GRÜNDNER

Klagenfurt — Celovec
 Wienorgasse 10
 (Promenadna cona)

PRIDNO POMOČNICO

Išče solidna zdravniška družina na Dunaju kot pomoč gospodinjici v družinski domačnosti. Dobri pogoji in dobra plača! — Ponudbe poslati na upravo lista pod geslom „Zanesljiva“.

Šestprocentna KELAG-posojila

Od ponedeljka, dne 16. oktobra, naprej dobite v vsaki avstrijski posojilnici 6-odstotna KELAG-posojila. To posojilo obsega približno 100 milijonov šil., ki bo podlaga za denarno gospodarstvo nadaljnjim elektrarnam in bo tudi sredstvo za koroško elektrarno DD, katero rabi izdelava elektrarn v Fragantu. Kdor pa ustvarja s tujim kapitalom, rabi predvsem tudi zaupanje posojevalca. Da ima KELAG popolno zaupanje, se more o tem vsak posamezni prepričati, predvsem tedaj, če obišče veliko gradbišče v Innerfragantu.

Zasluga te družbe je, da voda Ošeniškega jezera zdaj pametno izrabljeno teče v dolino. Kajti cevi napeljujejo vodo k elektrarnam, katerih prvi stroj že deluje od 1. aprila sem in drugi od 7. avgusta naprej. Do sedaj so v to napravo investirali že 1,1 milijarde šilingov in v bodoče bodo predvidoma še 1,9 milijarde. Letno pa proizvaja elektrarna 375 milijonov kilovatnih ur in bo še mogla stopnjevati na 491 milijonov kilovatnih ur.

Vse to skupaj je projekt, o katerem moramo reči, da si je KELAG veliko naprtila in kljub temu se vidi, da bo dobro rešila svojo nalogo.

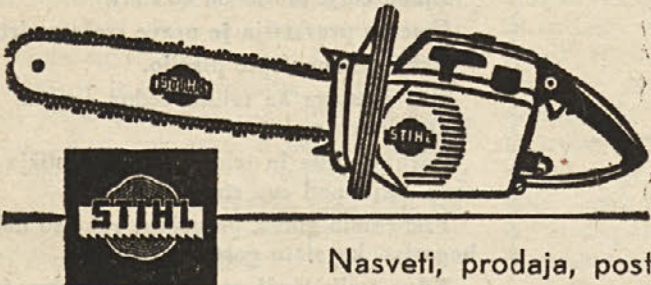
Glavna misel vseh odgovornih je, dati domačemu gospodarstvu svoj ceneni tok, ki ga je treba drugače drago plačevati. Tudi v časih, ko bodo atomske delavnice dajale energijo, ne bodo brez pomena elektrarne v današnji obliki. Zaradi tega izdeluje KELAG svoj ogromni projekt v Innerfragantu v dolini reke Mölle.

Pogled na še nedokončani vodni zbiralnik-Haselstein na dnu doline Innerfragant in na že izgotovljeni vodni zbiralnik. Nad tem vidimo gradbišče elektrarne kakor tudi vhod v rov, ki vodi v Ošeniško jezero, kjer polagajo trenutno avstrijske jeklarne iz Linza (VÖEST) jeklene cevi.

Wieder eine neue, sensationelle Motorsäge von STIHL: die STIHL-040, ca. 3,7 PS stark, 6,8 kg leicht — nur 1,8 Kilo pro PS. Kennen Sie eine Motorsäge, die das übertrifft?

STIHL 040

Nasveti, prodaja, postrežba strankam

Johan Lomšek

Št. Lipš, Tihoja 2

P. Dobrla ves

9141 EBERNDORF

Telefon 04237-246

● Prometna policija v Parizu je za poskusno kazni uvedla tako imenovano prisilno parkiranje. Voznik, ki parkira na prepovedanem mestu, mora po plačilu denarne kazni peljati za policijskim avtomobilom na prisilni parkirni prostor in tam izročiti policijskemu organu ključke zaklenjenega avtomobila. Na potrdilo o plačilu kazni mu napišejo, koliko časa mora ostati avtomobil na prisilnem parkirnem prostoru.

V Jugoslaviji je 13 narodnih parkov, ki merijo skupaj 2,187 kvadratnih kilometrov, torej 0,38 odst. naše dežele. V Poljski pa, na primer, zavzamejo narodni parki 0,38, v Italiji 0,58, na Nizozemskem 1,4, na Japonskem 3,2 in v Švici celo 6 odstotkov dežele. Prvi narodni park v Jugoslaviji je bil proglašen 1948 leta in sicer otok Mljet.

Kupujte pri tvrdkah, ki oglašujejo v našem listu!

Kraftwerksbau = Fortschritt

Im Ausbau der Wasserkräfte Kärntens darf es keinen Stillstand geben. Die KELAG denkt voraus und errichtet neue Kraftwerke. Im Mittelpunkt ihrer Bauvorhaben steht das Kraftwerk Fragant, eines der modernsten Österreichs.

Kelag Anleihe

Zur Finanzierung ihrer Ausbaupläne
 16. — 20. Oktober 1967
 Hohe Verzinsung — Steuerbegünstigt